

Electro Radio Mercur

Technisch commercieel vakblad

VEERTIENDAAGS VAKTECHNISCH TIJDSCHRIFT VOOR:

- Electrotechnische installateurs
- Handelaren in elektrische verbruikstoestellen en verlichtingsartikelen
- Handelaren in radiotoestellen en -onderdelen

2 JUNI 1951

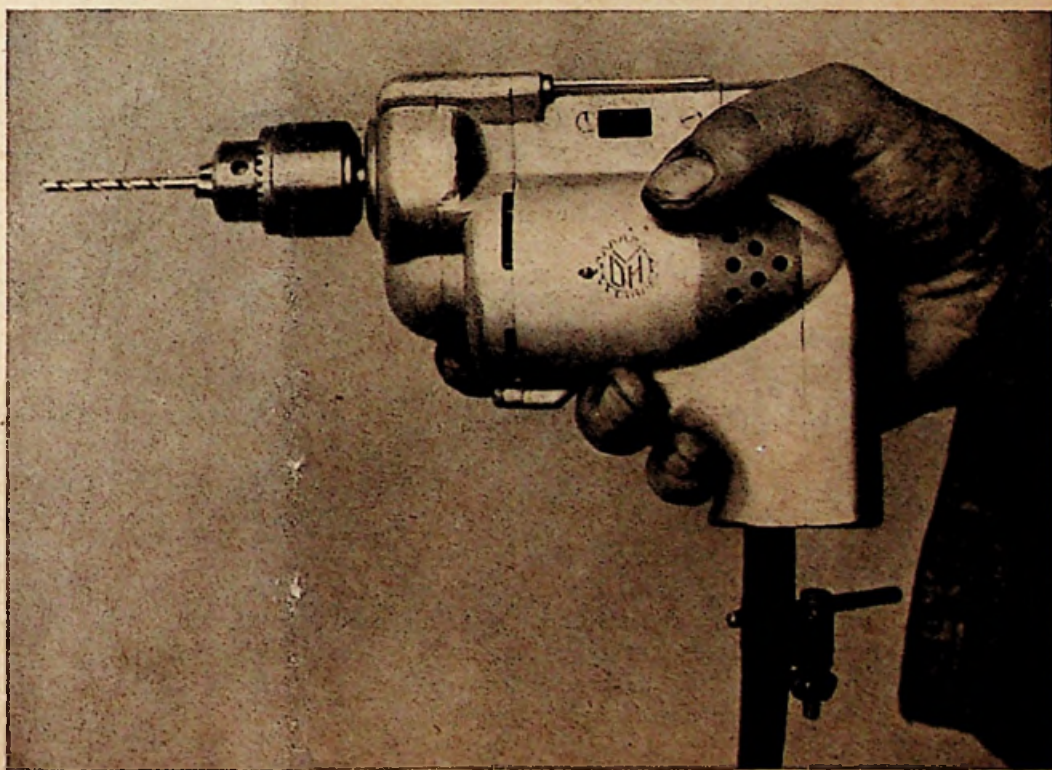
6e JAARGANG Nr.

146

INDUSTRIËLE VORMGEVING

Er bestaat sinds enige jaren een streven, om van industriële producten niet alleen te eisen, dat zij doelmatig zijn en goed functioneren, maar ook dat aan het uiterlijk alle zorg is besteed. Men noemt deze æsthetische afwerking „industriële vormgeving” en heeft reeds ondervonden, dat smaakvol gemodelleerde instrumenten eerder worden aangeschaft dan die, welke alleen maar hun technische dienst vervullen.

Hierbij beelden wij een elektrische handboormachine af, welke als een goed voorbeeld van industriële vormgeving mag worden beschouwd.

IN DIT NUMMER:

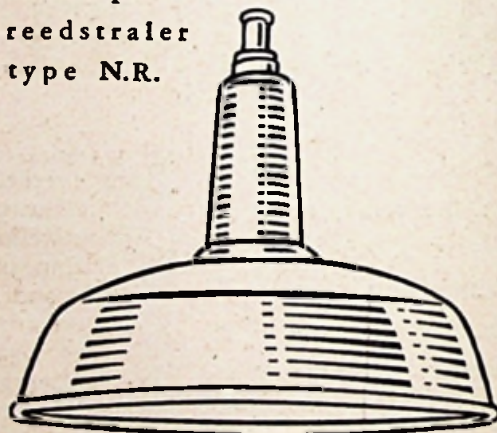
beginnen we met een artikel over de Elektrische ontvochtiging van muren. Een interessant onderwerp, dat uitvoerig behandeld wordt. © Hoe etaleer ik ijskasten. Onze medewerker Zwartspeld werkt een paar illustratieve ideeën uit. © De Technische Vragenbus is een rubriek, die in ons blad een succes is geworden. Op blz. 217

worden een paar vragen beantwoord. © Onze Radio-Corver bespreekt op zijn grondige en duidelijke manier een paar nieuwe radio-boeken. De kleine berichten ontbreken op deze pagina ook niet. © Evenmin als het organisatie- en vakgroepnieuws, dat de rest van dit nummer voltooit.

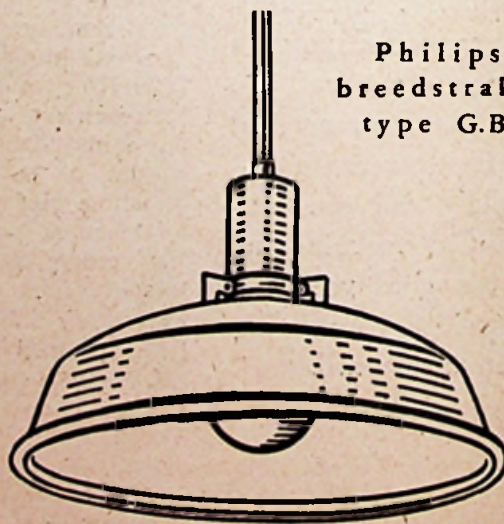
Er is nog heel wat
te doen in breedstraal-
armaturen!

De Philips breedstralers, met hun zeer hoog reflectievermogen en bijzonder gelijkmatige lichtverdeling, zijn speciaal bestemd voor de verlichting van werkplaatsen en fabrieken en zijn gemaakt van z.g. dieptrek-aluminiumplaat, een legering, die bestaat uit pl.m. 97% zuiver aluminium, pl.m. 2.6% magnesium en 0.4% mangaan. Zij zijn corrosievrij en worden niet door vocht of zuurdampen aangetast. De gemoffelde deklaag is zo hecht bevestigd, dat bij eventuele vervorming van de reflector de laklaag niet scheurt of bladdert. Leverbaar met 3/8 gassok of ophangbeugel, in 2 uitvoeringen: het gesloten model, type NR met een diameter van 30 cm., 35 cm., 40 cm., 45 cm., en het open model, type GB in de maten 40 cm. en 45 cm. Het open model is uit hetzelfde materiaal en op dezelfde wijze vervaardigd als het type NR en heeft het grote voordeel, dat de kap zonder enige verdere behandeling van de ophanginrichting kan worden afgenomen. Hierdoor is het inderdaad mogelijk, de verlichting schoon te houden. Bovendien straalt er bij dit model ook licht naar boven uit, zodat de plafonds niet meer donker zijn, wat hinderlijke contrasten voorkomt.

Philips
breedstraler
type N.R.

Philips
breedstraler
type G.B.

ELECTRO RADIO MERCUUR

TECHNISCH COMMERCIEEL VAKBLAD

REDACTIE EN ADMINISTRATIE:
Kalverstraat 35, Amsterdam C.
Telefoon O 2900/35253 en 40453

ABONNEMENTSPRIJS: f 5,— per jaar;
voor leden van de aangesloten vakorganisaties e.d.
f 3,— per jaar. Losse nummers f 0,20.

UITGAVE VAN DE N.V. UITGEVERS MIJ. DILIGENTIA, AMSTERDAM

Postgirorekening 136400 — Bankrekening Twentsche Bank

Electrische ontvochtting van Muren

VOORDEEL ENER CONSTRUCTIE VAN GELEIDERS

„Kunt u mij nadere inlichtingen verstrekken betreffende het weren van vocht-optrekking in bouwmuren door middel van koperdraad, met name wat betreft montage, materialen toepassing, resultaten en of er over dit onderwerp ook boekwerken verkrijgbaar zijn?”

Aldus vroeg ons een lezer.

Het onderwerp leek ons zó belangrijk, dat wij een onzer technische medewerkers hebben verzocht hieraan een uiteenzetting te wijden, die hieronder volgt:

Het optrekken van vocht in muren van woningen en gebouwen is een euvel, dat reeds vele interieurs een slordig aanzien heeft gegeven. Nauwelijks is de muur netjes geschilderd of behangen, of de eerste vochtvlekken verschijnen al. Alle pogingen om de oppervlakte van de muur op eenvoudige wijze vocht dicht te maken door het bestrijken met vocht afsluitende materialen helpen in vele gevallen slechts tijdelijk. Na een aantal vergeefse pogingen geeft de bewoner het maar op en neemt genoegen met het euvel, dat niet te onderdrukken schijnt. Het vocht op de muur verdampt echter ook in de woonruimte en niet zelden is ook schimmelvorming aanwezig.

Het behoeft wel geen betoog, dat het voortdurende verblijf in een zeer vochtige ruimte een slechte invloed uit kan oefenen op de gezondheid van personen, die hiervoor gevoelig zijn. De oppervlakte-behandeling van deze muren zal door ons niet worden besproken, trouwens iedere bouwkundige kan hieromtrent volledige inlichtingen verstrekken; wel willen wij opmerken, dat de bron van het kwaad n.l. de wijze waarop het vocht in de muur komt, door een oppervlakte-behandeling niet

wordt verbeterd. Integendeel wordt de vocht opstuwing in de muur erdoor in de hand gewerkt, daar de verdamping vanaf het muuroppervlak wordt verminderd. Een uitzondering hierop vormt de buitenmuur, die door slagregens in het natte voor- of najaarsseizoen te veel vocht opneemt. Een gladde buitenbepleistering kan de vocht opname in dit geval sterk verbeteren.

Om de wijze, waarop het vocht via het fundament in de muur komt, duidelijk te maken, is fig. 1a en b in principe aangegeven, hoe een fundament voor een gewone muur (bij 1a) en een spouwmuur (fig 1b) er in doorsnede uitzien. De figuren spreken voor zich zelf.

Soms staat het fundament in het grondwater of is de omringende aarde zeer vochtig. Het is wel zonder meer duidelijk, dat een zo poreuze massa als metselsteen en cement met talloze fijne kanaaltjes, het vocht onder omstandigheden gemakkelijk opneemt, deze opname is toe te schrijven aan capillaire werking. Evenals in een petroleumlamp de olie in de pit omhoog zuigt, kan in een gemetselde muur het vocht omhoog gebracht worden. Toch komen bij deze grondoorzaak verschillende omstandigheden, die een en ander een meer gecompliceerd karakter geven.

Drie oorzaken

Het verschijnsel van vocht optrekken in muren wordt n.l. door enige andere oorzaken beïnvloed, waarvan wij hieronder de voornaamste noemen:

1. Het fundament en het onderste muurgedeelte bevinden zich onder de waterspiegel van het omringende afvoer-

kanaal voor het grondwater; dit komt regelmatig voor bij polders. De waterspiegel van het „grondwater” daalt en stijgt regelmatig enige centimeters of decimeters, waardoor in de fundamenteën een vocht opstuwing plaats vindt. Bij het dalen van het grondwater blijft het vocht, dat zich door capillaire werking in de muur heeft gezogen, hangen en wordt als het ware bij de volgende stijging van de grondwater-spiegel verder omhoog gedreven, dit heeft vooral plaats wanneer de bovenlaag uit klei bestaat, terwijl de onderliggende laag poreuzer is.

2. Op geringe diepte onder het fundament komt een grondlaag voor, die geen water doorlaat. Het gevolg is dat bij iedere regenval het fundament tot de begane grond met water omringd is, waardoor een grote vocht opname in de muur kan plaats vinden.

3. De opstuwing in het fundament en het onderste muurgedeelte vindt plaats door een electro-osmotische werking van het omringende en in de muur aanwezige water.

Directe stuwing in fundament

Welke van deze bovengenoemde oorzaken aanwezig is, kan alleen door een bouwkundige of door een electrische meting worden beoordeeld. Indien de vocht opstuwing door een van de twee eerst vermelde oorzaken plaats vindt (directe stuwing in het fundament), zal door het voorkomen van de osmotische werking die onder punt 3 is genoemd, generlei verbetering tot stand worden gebracht; in dat geval helpen alleen

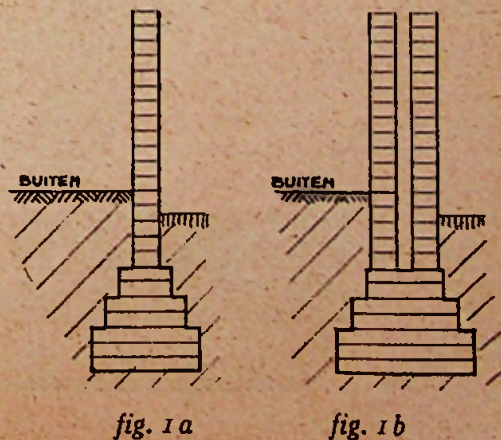

fig. 1 a

fig. 1 b

Jung

„Technisch volmaakt van binnen,
aesthetisch zuiver van buiten”

**Albrecht Jung · Schalksmühle i.W.
Elektrotechnische Fabrik**

Espresseskokker

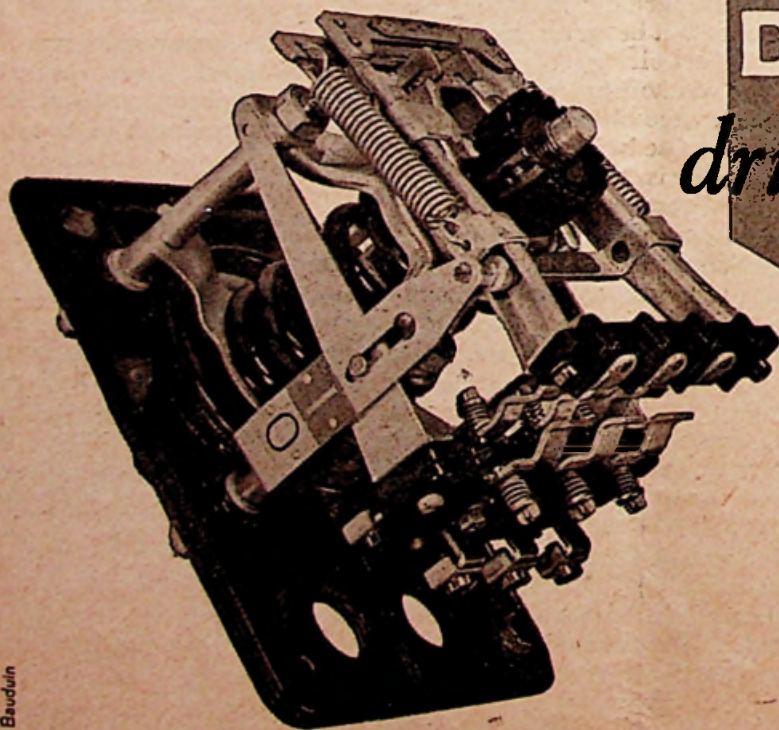
met
tuit
en
deksel

Inhoud koker 2 liter

1000 watt te leveren in
220 volt en 125 volt

DM drukschakelaar

reageert op drukverandering van water of lucht.

De aangewezen schakelaar voor het automatisch in- en uitschakelen van motoren, die pompen of compressoren aandrijven. Schakelt met een krachtige momentbeweging. Druipwaterdichte uitvoering met metalen kap. Kan staand of hangend gemonteerd worden.

Bauduin

VAN WIJK & VISSER

G E L D E R M A L S E N

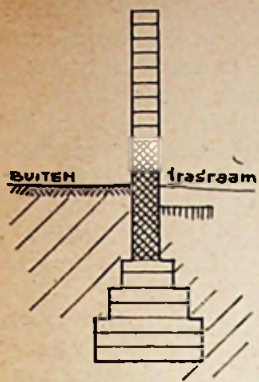

fig. 2

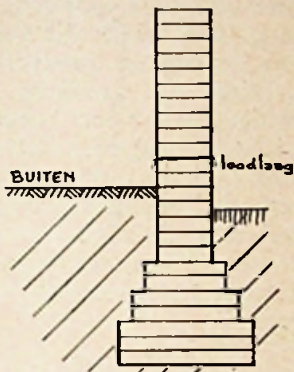

fig. 3

vochtafsluitende maatregelen. Moet een huis op vochtige bodem worden gebouwd, dan wordt boven het fundament een trasraam aangebracht. Hierdoor wordt de vocht-opname van de muur uit het fundament zoveel mogelijk vermeden.

In fig. 2 is een doorsnede aangegeven van het fundament en de muur waarbij het trasraam gearceerd is aangegeven. Het trasraam laat geen vocht door, waardoor vocht-opname uit het fundament of het grondwater wordt voorkomen. Is het gebouw eenmaal gereed dan wordt het alsnog aanbrengen van een trasraam zeer moeilijk. Indien een trasraam in een bestaand gebouw wordt aangebracht, gebeurt dit door over een afstand van 0,5 - 1 meter een passend aantal stenen weg te hakken en trasklinkers in te metselen.

Wanneer de mortel verhard is, kan een volgend stuk worden genomen. Door afwisselend aan enige muren gelijktijdig te werken, kan aan de ene muur een traslaag worden aangebracht terwijl de andere verhardt. Het aanbrengen van een trasraam onder een bestaand gebouw is zeer kostbaar en brengt wel enige risico's mee. Het wordt slechts zeer zelden toegepast. Eenvoudiger en beter is het tussenleggen van een loodlaag.

Dit is in fig. 3 aangegeven voor een buitenmuur. Weer worden over afstanden van ca. 1 meter de voegen vrij gemaakt. Het loodblad wordt ingelegd en de openingen dichtgemetseld. De loodbladen behoeven niet aan elkaar te worden verbonden; wel kunnen zij elkaar een stukje overlappen. Bij spouwmuren worden in de buitenmuur hier en daar kleine openingen gelaten tussen de bovenzijde van het lood en de muur om het vocht, dat zich tussen de spouwmuur verzamelt, te kunnen afvoeren.

De beide vermelde methoden met trasraam en loodlaag helpen bij muren boven de grond in de regel afdoende in alle gevallen, waarin vocht-opstuwung uit het fundament plaats

vindt om welke reden ook. Een nadeel is echter, dat in kelders het aanbrengen van deze loodlaag moeilijk en niet afdoende is.

Electro-osmotische werking

Ook het aanbrengen van de loodlaag is intussen een kostbare geschiedenis en onder die omstandigheden, waarbij de vocht-opstuwung niet aan directe opstuwung te wijten is, maar aan een electro-osmotische werking, kan soms met voordeel een constructie van geleiders worden aangebracht rond het gebouw, daar deze met veel minder kosten en vrijwel zonder beschadiging van het gebouw, in korte tijd kunnen worden aangebracht.

De electro-osmotische opstuwung kunnen wij ons als volgt voorstellen:

In fig. 1a is een fundament aangegeven; wanneer in de muur vocht aanwezig is, zullen in het vocht verschillende chemische stoffen voorkomen, die het vocht geleidend maken voor electriciteit. Beschouwen wij ook bovendien een deel van het metselwerk, dat zich in het grondwater of in zeer vochtige bodem bevindt, dan is het begrijpelijk, dat tussen het grondwater en het vocht in de muur een electricisch spanningsverschil mogelijk is. Zowel de bodem als de stenen, waaruit de muur is gemetseld, bevatten steeds organische stoffen en metaaloxiden, die te zamen met de geleidende vloeistof alle stoffen vertegenwoordigen die nodig zijn om een electricisch element te vormen.

Wanneer nl. een metaal in een geleidende vloeistof wordt gebracht, ontstaat hier tussen een spanningsverschil dat, indien de keten gesloten wordt, een electricische stroom tevoorschijn roept. Wordt echter het grondwater geleidend met het vocht in de muur verbonden, dan kan geen spanningsverschil meer optreden tussen het grondwater en de muur waardoor het electricische spanningsverschil wordt voorkomen en dus ook de opstuwung achterwege blijft.

Om te bepalen of de bedoelde osmotische opstuwung aanwezig is, moet het spanningsverschil gemeten worden. Dit gebeurt door naast het gebouw een staaf of buis in het grondwater te plaatsen. In de muur wordt ca. 0,5 meter boven de vloer een meetpen in de muur gedreven (ca. 10 cm diep). Met

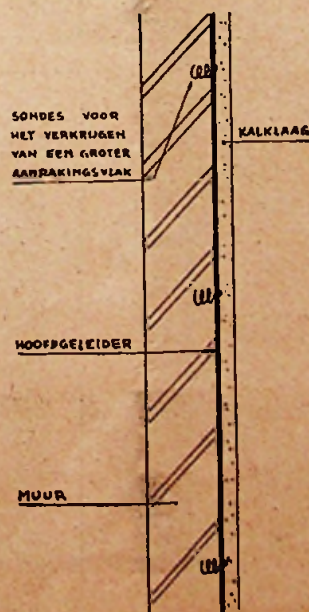

fig. 4

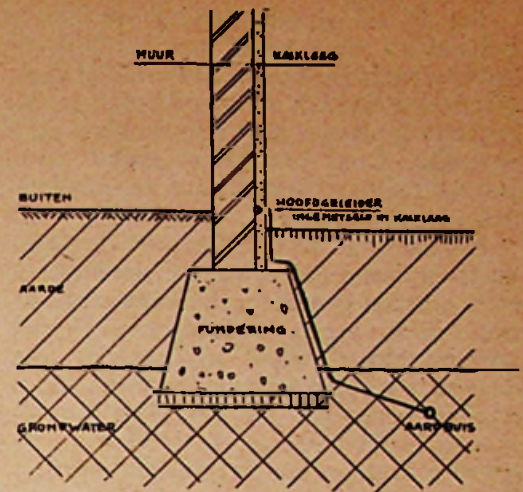

fig. 5

een zeer gevoelige voltmeter wordt nu het spanningsverschil gemeten tussen de aardbuis en de meetpen. Dit zal, wanneer het bedoelde effect aanwezig is, ca. 0,02 - 0,5 volt gedragen (20 - 500 millivolt).

In fig. 5 is een deel van de fundering aangegeven in dwarsdoorsnede waarin de ligging van de geleiders en het plaatsen van de aardbuizen is aangegeven.

Voor de hoofdgeleider, die ca. 20 cm boven de vloer van de kelder of boven de grond tegen een zijde van de muur zal worden bevestigd, wordt koperdraad van ca. 5 mm genomen. Iedere 0,5 meter wordt een spiraalvormig opgewikkelde koperdraad op deze draad gelast of gesoldeerd; het geheel ziet eruit als in fig. 4 is aangegeven.

De spiralen van koperdraad kunnen om een buisje van ca. 15 mm diameter worden gewikkeld en worden met één uiteinde aan de hoofdgeleider bevestigd. Zij dienen om het aanrakingsoppervlak tussen de geleider en de muur te vergroten.

Aan de binnenzijde van de muur wordt nu ca. 20 cm boven de grond een sleuf gehakt, waarin de draad later wordt ingemetseld met een poreuze mortel. De spiralen worden halverwege de muurdikte ingelaten en gelijktijdig ingemetseld (zie weer fig. 4). In gevallen waar de vochtigheidstoestand van de muren zeer slecht is of bij keldermuren, waar de hele muur aan de buitenzijde met de omringende aarde in aanraking is, kan een tweede hoofdleiding worden gelegd, ongeveer 0,5 meter boven de eerste. Deze wordt op enige plaatsen (bijv. iedere 2 meter) met de eerste hoofdleiding verbonden.

Vóór het inmetselen van de hoofdgeleider moeten eerst de aardleidingen hieraan worden verbonden. Deze aardleidingen voeren langs de kortst mogelijke weg naar de aardpijpen of staven, die in het grondwater worden ingegraven. Voor de aardleidingen wordt met plastic of pararubber omkleed draad genomen van minstens dezelfde doorsnede als de hoofdgeleider.

Voor de aardbuis zelf kan een stuk ijzeren pijp of staaf worden genomen, een ijzeren pijp van 1" is geschikt. De aarddraad moet met een stevige pijpkleem hierop worden bevestigd en doorsoldeerd met tin. Om corrosie te vermijden worden ook wel koolstaven toegepast die eveneens in het grondwater worden ingegraven.

(Vervolg zie blz. 214).

Per 10 m² grondoppervlak van het te behandelen huis wordt een aardbuis of koolectrode genomen. De buizen of koolectroden worden zo aangebracht dat zij regelmatig langs alle muurvlakken zijn verdeeld. Door een groter aantal aardpunten toe te passen, schijnt de installatie zekerder te werken.

In plaats van de hoofdgeleider met aangestane spiralen kan ook een platte koperen strip worden genomen, die halverwege de muur in de voegen wordt ingelaten en met poreuze mortel wordt ingemetseld. Aan deze strip moeten tevoren de aardleidingen worden bevestigd. De strip kan een afmeting hebben van ca. 1 x 30 mm.; de spiralen kunnen dan weggelaten worden. Dit gaat echter alleen wanneer de voegen vrij gemakkelijk uitgebikt kunnen worden.

In experimenteel stadium

Tenslotte nog iets over de kans van slagen.

In de wetenschappelijke literatuur is, behoudens enige artikelen in vaktijdschriften, weinig of niets bekend over deze methode van de vochtwering, zodat moet worden aangenomen, dat het geheel zich nog gedeeltelijk in het experimentele stadium bevindt. Overigens hebben wel de experimenten in Zwitserland en hier in Nederland van het Centraal Instituut voor materiaal onderzoek en het Laboratorium voor grondmechanica, zeer duidelijk aan-

getoond, dat in gebouwen, waar tevoren het electro-osmotische spanningsverschil is gemeten, na het aanbrengen van de installatie een grote verbetering is bereikt in de vochtigheidstoestand van de muren van deze gebouwen. Voordat men tot het aanbrengen van een installatie overgaat, verdient 't aanbeveling met bovengenoemde instellingen contact op te nemen.

Men bedenke echter, dat deze installatie minder verbetering geeft, wanneer naast dit electrolytisch verschijnsel nog een andere oorzaak voor de vochtaandring aanwezig is. Tenslotte dient ook overwogen te worden, dat het inleggen van een loodlaag in welk geval ook, een zekere oplossing biedt, de hogere kosten worden in twijfelgevallen, waarbij geen noemenswaardig spanningsverschil wordt gevonden bij de proefmetingen, gecompenseerd door het mindere risico.

Beperking aluminiumverbruik

Het Ministerie van Economische Zaken maakt bekend, dat het gebruik van aluminium slechts kan worden toegestaan voor de vervaardiging van essentiële artikelen.

Blijkens een bekendmaking van de directie van het Centraal Rijksbureau in de Nederlandse Staatscourant van 21 Mei 1951 is het met ingang van 21 Juli 1951 verboden aluminium, zowel in de vorm van ruw materiaal, halffabrikaat of eindproduct, als

in de vorm van oud- of afvalmateriaal toe te passen bij het vervaardigen of afwerken van de in de bijlage van de hierbovengenoemde bekendmaking genoemde goederen.

Tevens is verboden het verkopen en afleveren van deze goederen, echter met dien verstande, dat het afleveringsverbod voor de fabrikanten eerst op 21 Juli 1951 en voor groot- en kleinhandelaren onderscheidenlijk op 21 Augustus en 21 November 1951 in werking treedt.

Ten aanzien van de goederen, die worden geïmporteerd op een invoervergunning dan wel op een invoerverklaring, verleend, onderscheidenlijk voor gezien verklaard na 21 Mei 1951 treedt dit verbod met ingang van de dag na laatstgenoemde datum in werking. De aandacht wordt er op gevestigd, dat voor bijzondere doeleinden (ziekenhuizen, chemische bedrijven, eventuele militaire orders, enz.) van de gestelde verbodsbepalingen dispensatie kan worden verleend. Belanghebbenden dienen zich hiertoe te wenden tot het Centraal Rijksbureau, Huygenspark 38/39, te 's Gravenhage.

Militaire productie

De Nederlandse industrie van electronica en electro-technische artikelen, heeft ten behoeve van de militaire productie, o.a. belangrijke orders in uitvoering voor radio-, radar, walkie-talkies en telefoon-apparatuur.

1926

tot *Electro Isolatie Materialen*

1951

Een kwart eeuw Service

geeft waarborg voor:

- de nieuwste producten
- de vakkundige voorlichting
- de beste kwaliteiten
- de snelste levering
- de billijkste prijzen

Levering uit voorraad en af fabriek door:

"CULIMETA"

Afd. *Electro Isolatie Materialen*

Weteringkade 47, Den Haag

(tussen Staats- en Hollandsche Spoorstations)

Telefoon 77.30.09

ISOPHON

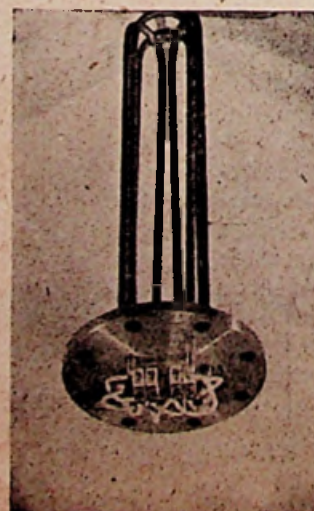
PERMANENT DYNAMISCHE LUIDSPREKERS

Verkrijgbaar uit voorraad Amsterdam
in **10** verschillende modellen

Ook leverbaar de nieuwe ovale modellen
waarbij type Fl 1521/19/10 met een
bouwdiepte van slechts 48 mm. (speciaal
geschikt voor auto-radio's, boten enz.)

N. V. INGENIEURSBUREAU CONNECTOR

Prinsengracht 634, Amsterdam (C.), Telefoon 34088

Voor al Uw verwarmingsproblemen:

**Radio-apparaten en
Instrumentenfabriek**

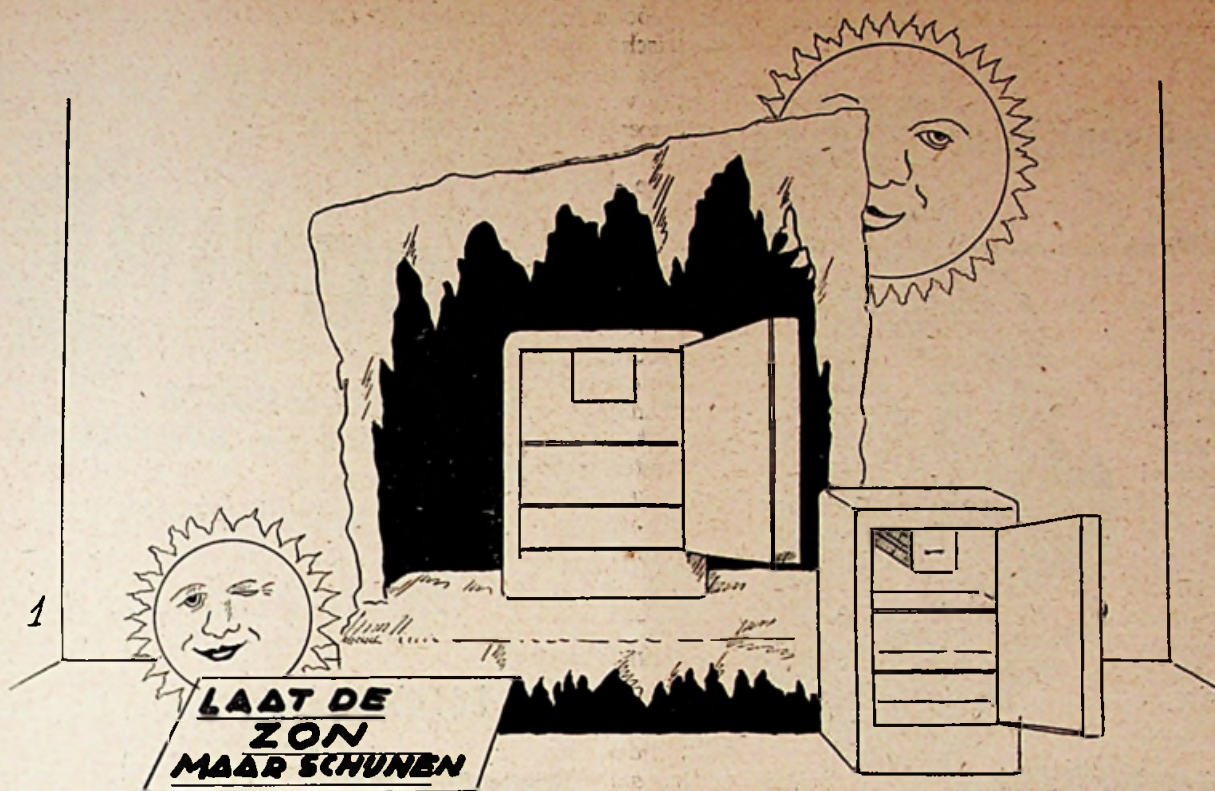
SINUS,

de la Rey laan 37-39 - Zeist;
telefoon 3455 (K 3404)

In het bijzonder vestigen wij
Uw aandacht op onze

ELEMENTEN-BATTERIJEN
voor hoge-drukketels; bestemd
voor alle vloeistoffen; vanaf 3
KVA tot 30 KVA; op zwaar ge-
goten messing flens. Mogelijke
verhitting tot 300° C.

Vraagt vrijblijvend offerte.

IJSKASTEN in de ZOMER

Ijskasten etaleren is nu niet altijd zo gemakkelijk als het uitstellen van stoffen, schoenen of kleine electrotechnische artikelen. Zij laten zich niet overal neerzetten en, als zij eenmaal staan, komt er zo weinig van om ze eens een andere plaats te geven. Toch wil ik u adviseren de ijskasten niet altijd op dezelfde plaats te laten staan. Het publiek kon wel eens gaan denken, dat zij bij de inventaris behoren.

Een ijskast in de etalage staat wel aardig, doch is alleen dan aantrekkelijk, indien men ze geheel vult met allerlei levensmiddelen, welke in die kasten bewaard kunnen worden. Helaas hiervan komt in de regel zeer weinig terecht.

Maar waarom ook voor deze zware artikelen geen decor gemaakt? Ze lenen zich er uitstekend voor, en er zijn motieven voldoende om de kast in een aardige omgeving te zetten. In de winter kan men beter met echte warmte etaleren, dus de warmte stimuleren door electrische kachelletjes in zonnen te zetten; in de zomer verlangen de mensen koelte, en als dit in de etalage naar voren wordt gebracht, kunnen de voorbijgangers zich gelukkig voelen, door in de warmte van de zonnestralen eers een idee van afkoeling te vinden. Deze suggestie van afkoeling heb ik in etalage nr. 1 naar voren gebracht.

Op een groot en stevig podium, dat geheel met witte watten is bedekt, wordt 'n ijskast geplaatst, die geopend is. In de kast liggen allerlei levensmiddelen, o.m. flessen melk, worstjes enz.

Tegen de zijkanten van het podium spijkert u twee latten, welke aan de bovenkant door een schuinlopende lat verbonden worden. Al deze latten bekleden met witte watten, die in afgescheurde punten naar beneden hangen. Met opzet haal ik aan, dat deze watten gescheurd en niet geknipt moeten worden: door knippen krijgt men al te scherpe kanten hetgeen niet zo echt lijkt.

De achterwand, en een gedeelte van het podium worden met donkerblauw papier bekleed. Achter de rechterlat met watten verschijnt een grote, uit goudgeel carton gesneden, zon waarop met dunne bruine lijnen, het gezicht is getekend.

Ook komt er een kleinere zon in de linkerkant

van de etalage vlak naast het podium. Vóór deze brengt men een schuinliggende witte plaat aan, waarop met lichtblauw de tekst is gezet.

Dat er verscheidene ijskasten geplaatst kunnen worden, is duidelijk te zien. In deze etalage kunnen ook ventilatoren worden tentoongesteld.

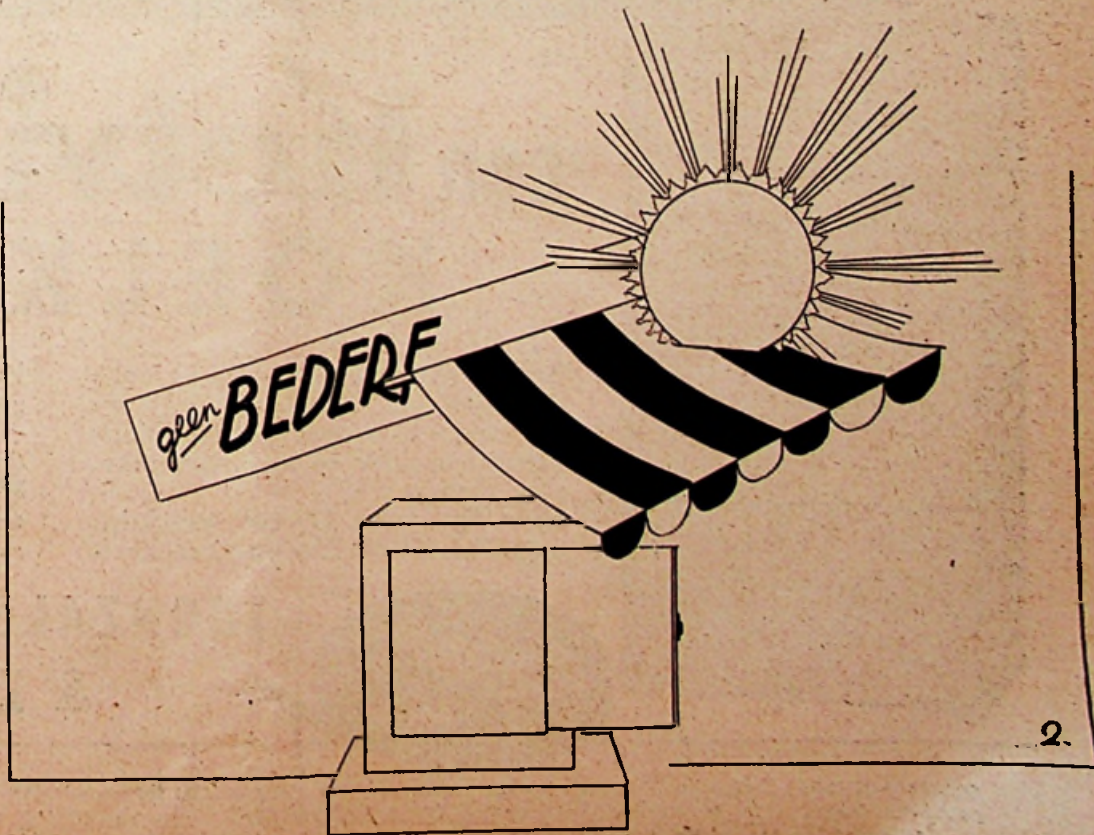
Ook etalage nr. 2 is bedoeld voor het etaleren van koelkasten. Ik weet, dat sommigen zullen denken: Alweer een zonnescherm... Maar juist die zonneschermen, met hun felle rood-witte kleuren, maken op de mensen een zomerse indruk, en dat geeft altijd een gevoel van vreugde.

Tegen de achterwand ziet men een grote, uitgesneden zon met gouden stralen, welke gemaakt worden van langere en korte stukken ijzerdraad, die verguld zijn. U kunt deze eerst tegen de wand bevestigen en daartegen de zon plaatsen.

De zon echter zal gedeeltelijk op het zonnescherm rusten. Dit scherm te maken van oranje-rood en wit carton. Eerst een groot stuk wit en daarop de andere kleur schilderen of plakken. Het scherm moet schuin naar voren staan en rust op een daaronderstaande ijskast op podium.

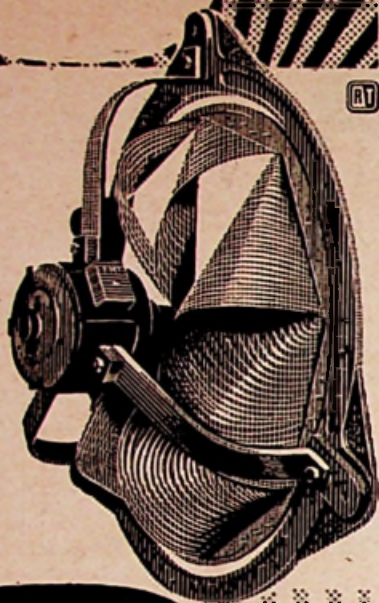
Links tegen de achterwand plaatst men een witte tekstkaart met oranje letters. In de overige ruimten kunnen allerlei andere artikelen geëtaleerd worden, zoals ventilatoren en reiskijzers.

D. E. Zwartspeld

Exhaust-ventilator

Een van de vele modellen door E.M.I. vervaardigd. Door de bijzondere vorm van de waaiers en het lage toerental (450-900 omw./min.) zeer geruisloze gang bij grote luchtverplaatsing. Motor geheel gesloten. Hebt U een ventilatieprobleem, raadpleeg ons! Profiteer van onze langjarige ervaring.

**N.V. ELECTROTECHNISCHE
MECHANISCHE INDUSTRIE**

HOLLAND • UTRECHT • TELEFOON 15223-18589

Het **ALLERNIEUWSTE**
op het gebied van **WIKKELDRAAD!**

Wat is **POVIN** ??

DE nieuwe wikkeldraad voor iedere fabrikant en wikelaar die met zijn tijd meegaat.

WAAROM ??

POVIN geeft ruimtebesparing, de grootste bedrijfszekerheid, grote mechanische sterkte, grote chemische bestendigheid.

Vraagt gratis monsters

POVIN-draad is op alle punten superieur!

Vraag alle gewenste inlichtingen aan onze alleenverteenwoordigster voor Nederland. Zij zal U graag met raad en d(raad) bijstaan.

TECHNISCHE
HANDEL-
ONDERNEMING
„ROMAL”
Plomperegracht 12
Utrecht - Tel. 14393

Wat voor draad
U ook mocht
nodig hebben-

maakt het!

N.V. POPE'S DRAAD- EN LAMPENFABRIEKEN VENLO - HOLLAND

57564

VERKOOP AAN UW *klanten* IN ONZE TOONZALEN

een Kelvinator KOELKAST!

Bezoek eens met Uw klanten onze toonzalen. U kunt hen daar de beroemde Kelvinator huishoudkoelkasten laten zien en voor eigen rekening verkopen.

Hier ligt voor U een prachtige mogelijkheid om Uw omzét in koel-

kasten te vergroten. In onze toonzalen zijn U en Uw cliënten steeds van harte welkom en U kunt zich er deskundig laten voorlichten over de **KELVINATOR**, de koelkast met een over de gehele wereld erkende reputatie.

**TOONZALEN R. S. STOKVIS
& ZONEN N.V.**

ROTTERDAM: Helman Dullaertplein 3 • DEN HAAG: Heerengracht 9 • AMSTERDAM: Keizersgracht 313 • GRONINGEN: Paterswoldeweg 3
DEVENTER: Industrieweg 20 • LEEUWARDEN: Singelstraat 1-3 • MAASTRICHT: Wilhelminasingel 106-110 • UTRECHT: Witte Vrouweningel 95a
ARNHEM: Weerdjesstraat 158 • NIMEGEN: v. Welderenstraat 100-102 • BREDA: Speelhuyslaan 155 • MIDDELBURG: Rouwensekeel 19

TECHNISCHE VRAGENBUS

Acetyleen cilindres

Vraag: *In onze werkplaats gebruiken wij een lasapparaat met acetyleenfles en zuurstoffles. Is het u bekend of er de laatste tijd maatregelen zijn bekend geworden om een veiliger gebruik te verzekeren?* E. B. te D.

Antwoord: Het is u als gebruiker natuurlijk bekend, dat acetyleen gas reeds ontploft onder zeer geringe overdruk. Wanneer het gas zonder meer in de cilinder zou zijn samengeperst, zou slechts een zeer geringe hoeveelheid gas geborgen kunnen worden, terwijl het directe ontploffingsgevaar zeer groot zou zijn. De flessen die u gebruikt, bevatten een vloeistof (aceton), die in staat is grote hoeveelheden gas te absorberen bij een zeer kleine overdruk. Dit aceton is nu weer opgenomen in een poreuze massa waarmee de fles tot in de uiterste uithoeken is gevuld.

Een „ontploffing” van het gas kan zich in de uiterst fijne kanaaltjes van deze poreuze massa slechts zeer langzaam voortplanten en wanneer de temperatuur ter plaatse niet te hoog oploopt, zet de ontbranding van het gas niet door en deze wordt ten slotte geheel gesmoord. Bij terugslag van de lasvlam komt het voor, dat de vlam zich door het reduceerventiel tot in de fles voortplant. De ontbinding van het gas kan hierdoor worden ingeleid. U doet goed wanneer de vlam is teruggeslagen, de fles na enige tijd te betasten of deze plaatselijk warm aanvoelt. Ook wanneer u ophoudt met lassen doet u goed een gewoonte er van te maken de fles even met de hand te betasten. Ontdekt men een warme plek aan de fles, dan moet deze onder directe controle blijven. Neemt de warmte na ca. ½ uur af, dan doet men het beste de fles zo spoedig mogelijk naar de waterkant te vervoeren en deze tenminste 24 uur in het water te laten liggen. De fles zal hierna bijna zeker koud blijven, wanneer dit inderdaad het geval is (na bijv. 5 — 10 uur, dan laat men de fles voorzichtig leeg lopen. Wordt de fles weer warm, dan herhaalt men dit proces nogmaals.

Deze fles moet in ieder geval door de leverancier uit de circulatie worden genomen, daar zij defect is en voor de toekomst groot gevaar oplevert. Vanzelf wordt aangenomen, dat de fles nooit van buitenaf met een vlam in aanraking komt. Is dit per ongeluk gebeurd, bijv. door brand, dan moet de omgeving zo spoedig mogelijk ontruimd worden, daar de fles bijna zeker ontploft. De ontploffing kan zeer lang

op zich laten wachten en het is goed tenminste 12 — 24 uur uit de buurt te blijven, voordat kan worden aangenomen, dat de plaatselijke verhitting geen ontbranding ingeleid heeft. Bijzondere nieuwe maatregelen zijn ons niet bekend; wanneer u echter aan het bovenstaande de hand houdt, is het gebruik van acetyleen ongevaarlijk.

Mobilfoon

Vraag: *Ik heb meermalen opgemerkt dat mijn mobilfoon op de „blauwe” frequentie minder goed functioneert dan op de „rode”, terwijl ik mij wat de plaats betreft, beslist dicht bij de blauwe zender bevindt. Weet u waaraan dit toe te schrijven is?*

L. P. te H.

Antwoord: Op de eerste plaats zouden wij u willen vragen of het omgekeerde eveneens voorkomt, of u dus de „rode” frequentie minder goed ontvangt onder omstandigheden, dan de blauwe, ondanks dat u dicht bij een „rode” zender zit.

Wanneer u dit laatste ook wel eens constateert heeft dan heeft u nl. de fout niet in uw installatie te zoeken. Maar zelfs als u dit verschijnsel een enkele maal op een bepaalde plaats alleen maar op de „blauwe” frequentie heeft opgemerkt, is het niet waarschijnlijk dat in uw apparaat deze frequentie bepaald zwakker zou zijn dan de andere. Constateert u echter herhaaldelijk dat op diverse plaatsen de „blauwe” frequentie minder goed voorkomt dan de „rode” ondanks het feit dat u dicht bij een „blauwe” zender zit, dan raden wij u aan uw apparaat te laten controleren. In twijfelgevallen zal de PTT, onder wiens beheer het mobilfoonnet staat, u ongetwijfeld volledig met raad en daad terzijde staan.

Zoals u wellicht bekend is, spelen de terreincondities bij ontvangst van korte golven een grote rol. Een bergrug die zich tussen de zend- en ontvangantenne bevindt kan de ontvangst plaatselijk slecht maken. Bevindt deze bergrug zich toevallig tussen de plaats waar u rijdt en de zendantenne van de „blauwe” zender, terwijl naar de andere zijde „vrij zicht” is, dan kan het zeer goed voorkomen dat u de „rode” zender beter ontvangt ondanks het feit dat deze verder weg ligt. Schrijft u ons nog eens waar u het verschijnsel constateert en of het onder omstandigheden ook op de andere frequentie voorkomt.

Kleurentelevisie

Vraag: *In de technische vragenbus van 7 April bespreekt u een vraag over televisie, waarbij vele interessante punten naar voren komen. Als ik het goed heb begrepen gelden alle bijzonderheden die u heeft opgesomd voor zwart-wit televisie. Ik zou hier graag de vraag aan vast knopen hoe momenteel in Amerika de stand is van de kleurentelevisie*

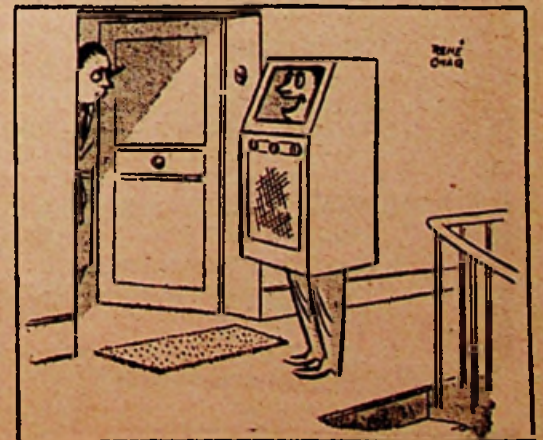
en of u mij duidelijk kunt maken hoe kleurentelevisie werkt. C. van der L. te A.

Laat ik beginnen met u te zeggen dat in Amerika nog geen apparaat voor kleurentelevisie in de handel is. De verschillende grote firma's zijn nog druk bezig met experimenteren en er is nog niet uitgevonden welk systeem zal worden toegepast. Voorwaarde nr. 1 waaraan het systeem moet voldoen is, dat ook de gewone zwart-wit toestellen de uitzendingen in kleuren moeten kunnen ontvangen; het beeld is dan natuurlijk zwart-wit.

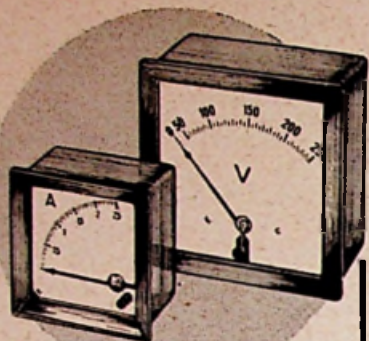
De kleur-ontvangers hebben een veel groter aantal buizen terwijl bovendien de buis waarop het beeld ontstaat zeer veel duurder is dan de zwart-wit buis. In Amerika wordt dan ook aangenomen dat als de kleurentelevisie een feit is, toch de verkoop van de zwart-wit toestellen zal blijven doorgaan. De situatie is te vergelijken met de amateurfotografie in zwart of in kleuren, ondanks het feit dat de kleurenfotografie reeds jaren bestaat maakt bijna iedereen zijn familie filmpjes nog steeds in zwart-wit, doodeenvoudig omdat kleurenfotografie vele malen duurder is dan zwart-wit. Mensen die van plan zijn een televisie toestel te kopen kunnen hun keus voorlopig gerust op zwart-wit laten vallen. Wat betreft het tweede gedeelte van uw vraag zullen wij separaat per brief beantwoorden.

Naar aanleiding van hetgeen in ons blad nr. 142 d.d. 7 April onder de Technische Vragenbus gezegd is over filters ter ontstoring van radio-apparaten, wordt er ons op gewezen dat zij die zelf zulke filters willen maken, hiermee zeer voorzichtig te werk zullen moeten gaan. Vooral bij het inbouwen in een metalen doos dient men alle voorzorgen in acht te nemen, daar deze metalen doos bij eventuele sluiting goed zal geleiden en dus gevaar kan opleveren. Andere bescherming, zoals bakeliet e.d. is wellicht meer aan te bevelen en wordt door diverse firma's die dergelijke filters fabriceren, ook toegepast.

In verband met het besprokene in onze Vragenbus van 5 Mei betreffende fluorescentielampen, deelt de N.V. Vereenigde Industrieën Rotterdam mede, reeds enige tijd buizen te vervaardigen zonder zinkberyllium, zodat deze ongevaarlijk zijn.

Reiziger in televisie-toestellen: „Onze firma garandeert duidelijke ontvangst.” (Samedi-Soir)

GOSSEN

precisie meetinstrumenten

voor industrie, laboratoria, luchtvaart,
röntgentechniek, scheepsinstallaties, radio-
techniek.

Alleenvertegenwoordigers voor Nederland en Indonesië:

Lindeteves n.v.

J. W. BROUWERSPLEIN 20 - AMSTERDAM Z

MOTORSCHAKELAARS

met en zonder thermisch relais,
voor opbouw en inbouw

RELAIS

voor wissel- en gelijkstroom

GRENDDELCONTACTEN

HEFMAGNETEN

VLOTTERSCHAKELAARS

TIJDRELAIS

WEIDEAFRATERINGSAPPARATEN

SYNCHROON-INBOUWUURWERKEN

WANDKLOKKEN

Vraagt onze catalogus

„AFO”

Apparatenfabriek „Overijssel” N.V.,

Hatterem (Gld.) Telefoon 941 (4 lijnen)

Toonaangevende

Vakbladen

voor het
Duitse bedrijfsleven

Voor succesvolle
publiciteit
make men
gebruik van:

FUNK TECHNİK

Radio, Televisie, Electronica

FUNK UND TON

Maandblad voor hoogfrequenttechniek
en electro-acoustiek

LICHTTECHNIK

Verlichting, elektrische verbruikstoestellen,
installaties

PHOTO-TECHNIK UND WIRTSCHAFT

Orgaan van het „Verband der Deutschen Photo-
grafischen Industrie e. V.”

KINO-TECHNIK

Smalfilmprojectie, Filmtechniek, Bioscooptheater

KAUTSCHUK UND GUMMI

Economisch en technisch tijdschrift op het
gebied van rubber en asbest

Deze vakbladen kunt U via de Nederlandse boekhandel
betrekken en in Nederlandse valuta betalen.

Proefnummers en advertentie-tarieven gratis bij:

Verlag für Radio-Foto-Kinotechnik G.m.b.H.

BERLIN - BORSIGWALDE (Westelijke sector)

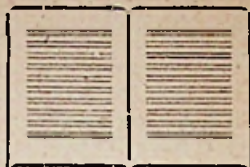
Weg! met

losgetrilde contacten
(gevaar voor sluiting)

kapotte contactstoppen
(gevaar voor aanraking)

Neemt een
DRAKA-flex contactstop

N.V. Hollandsche Draad- en Kabelfabr., Ardam

BOEKBESPREKINGEN

Handboek der Radio-Techniek, samengesteld door Rens en Rens. Deel 3: Ontvangers en Versterkers. Uitgave van N.V. Uitgevers Mij. A. E. Kluwer, Deventer.

In de bespreking, die wij in E.R.M. nr. 133 hebben gegeven van deel 2 van dit werk dat in totaal zeven delen zal omvatten, hebben wij reeds vermeld, dat deel 1 pas na voltooiing van al de overige zal verschijnen. Zo is dan nu deel 3 in het licht gegeven, dat zich tot in bijzonderheden met ontvangers en versterkers bezighoudt.

Na een algemene inleiding worden de directe ontvangers (zonder frequentietransformatie) zeer kort afgedaan, waarna de superheterodyne aan de orde is, en daarvan speciaal de omroepontvangers, eerst die voor amplitude-modulatie, daarna die voor frequentiemodulatie. Dan volgt een uitvoerig hoofdstuk over de onderdelen voor ontvangers en versterkers, waarbij achtereenvolgens materiaal-eigenschappen, weerstanden, vaste en variabele condensatoren, spoelen, transformatoren, triller-omvormers, schakelaars, buishouders, aandrijvingen, afstemschalen enz. onder de loupe worden genomen.

Een klein gewetensbezwaar willen wij tot uiting brengen tegen het invoeren van het woord „golfengteschakelaar“, waar *golfbereikschakelaar* of *frequentiebereikschakelaar* wordt bedoeld.

Speciale aandacht wordt gegeven aan de golfbereikschakelaars, zoals Philips die toepast en aan de systematische voorstelling, die er in Philips-schema's van wordt gegeven. Dat is ongetwijfeld nuttig in verband met de beschrijving van enkele ontvangtoestellen, die verder wordt gegeven, waarvoor aan het slot van dit boekdeel uitslaande reproducties van complete schema's zijn toegevoegd.

Tenslotte zijn er hoofdstukken over Communicatie-ontvangers, Superregeneratieve ontvangst en Laagfrequentieversterkers. Met de superregeneratieve wordt een terrein betreden, waar de schrijvers een paar maal moeten waarschuwen, dat enkele verschijnselen nog steeds geen afdoende verklaring hebben gevonden, terwijl behalve naar buitenlandse literatuur ook verwezen wordt naar Philips Techn. Tijdschrift 1942.

Het ligt voor de hand, dat bij een boekwerk met de uitgebreidheid van dit Handboek, in de tekst herhaaldelijk behoefte ontstond aan verwijzingen naar voorafgaande en volgende hoofdstukken, ook in andere delen van het werk. Die zijn dan ook op tal van plaatsen met grote nauwgezetheid aangebracht. De lezer kan dat soms als een nadeel ondervinden, omdat hij een technische kwestie nu niet altijd volledig als één geheel bij elkaar behandeld vindt. Hij dient zich echter te realiseren, dat dit systeem ter voorkoming van talloze herhalingen onvermijdelijk was. En wanneer hem bij een praktische toelichting telkens een verwijzing wordt gegeven naar hoofdstukken, die de meer theoretische grond aanduiden, zal hij dit spoedig leren waarderen.

Aangenaam is het om te constateren, dat dit boek, ofschoon het 't resultaat is van de arbeid van een groot aantal medewerkers, toch geenszins de indruk maakt van een verzameling van tal van verschillende bijdragen, maar een eenheid van behandeling en stijl vertoont, die er werkelijk een geheel van maken.

De zeer degelijke uitvoering, wat papier, druk en bindwerk betreft, werd de vorige maal reeds door ons in het licht gesteld. J. Corver.

Toepassing van de Electronenbuis in radio-ontvangtoestellen en versterkers. Boek 2. L. F.-versterking, eindversterking en voeding. Door Dr. B. G. Dammers, Ing. J. Haantjes, J. Otte en Jhr. Ir. H. van Suchtelen. Deel V van de Philips' Technische Bibliotheek; 430 bladz., 343 figuren. Uitgave Meulenhoff & Co N.V., Amsterdam.

Voor de gewone practijkman is het van 't grootste gewicht, dat ingenieurs uit het grootbedrijf, die beschikken over nauwkeurige laboratoriumgegevens en over een uitgebreide kennis van de wereldliteratuur, hun licht laten schijnen over de massa van problemen, welke geboden wordt door de toepassing van de electronenbuis in hetgeen men „de radio“ noemt.

De delen IV, V en VI van de Philips' Techn. Bibliotheek zullen, wat dat betreft, als trilogie een afgerond standaardwerk gaan vormen. Boek 1 van dit werk verscheen (als deel IV van de Bibliotheek) in 1947 en behandelde hfr. versterking en detectie. Thans ligt boek 2 voor ons (deel V van de Bibliotheek) over hfr. versterking en voeding, terwijl boek 3 (deel VI van de Bibliotheek) in bewerking is bij dezelfde auteurs; dat zal handelen over de nevenfuncties als regelingen, tegenkoppel- en stoor-verschijnselen.

Het grootste gedeelte van hetgeen in deze boeken wordt behandeld, is meer of min bekende stof. Dat is onvermijdelijk, alleen reeds uit hoofde van de vereiste volledigheid. Maar dat wil niet zeggen, dat toch zelfs voor oude rotten in het vak niet in de wijze van behandeling en ook in verscheidene schema's wel telkens verrassingen worden aangetroffen en dikwijls het inzicht wordt verruimd. De schrijvers zelf vestigen in hun „woord vooraf“ de aandacht op de geheel nieuwe wijze, waarop vooral in het hoofdstuk „Eindversterking“ verschillende problemen worden beschouwd. Dit stelt wel aan de lezer de eis, dat hij zich even goed indenkt in de gedachtengang, die hier is gevolgd.

Een voor velen misschien nog minder bekend terrein wordt betreden bij de behandeling van metingen aan versterkers met dubbeltoon in plaats van met enkelvoudige sinustrilling.

Zeer veel praktisch waardevol materiaal vindt men ook in het hoofdstuk „Voeding“, zowel wat gloeistroomvoeding als gelijkrichters betreft.

Evenals boek 1 zal ook dit boek 2 wel mede in Frans, Engels en Duits verschijnen. Aan de Nederlandse tekst is onmiskenbaar zorg besteed, al kunnen wij „versterktrap“ en „aanpasweerstand“ als woorden niet waarderen; en waarom dan daar naast wel „versterkingsfactor“? Het nare mode-woord „uiteindelijk“ ligt ons ook niet, maar erger is het eveneens in de mode komende verkeerde gebruik van het woordje „beide“. Dat leidt af en toe tot twijfel aan de bedoeling, een twijfel, die dan gelukkig wel door een algebraïsche formule wordt opgeheven. Een weinig wiskundig gevoel in taalconstructie en woordgebruik voorkomt zo iets. In het algemeen is de uitdrukkingwijze hier juist zeer precies.

De degelijke verzorging van het werk door de uitgever stempelt het tot een boek, dat bestemd is als een blijvende gids. J. Corver.

Hoe langer hoe meer worden de geesten getrokken op het probleem der televisie. Ook onze technici zullen goed doen, zich tijdig te oriënteren op dit terrein, zij zullen er terdege mee te maken krijgen. Al is het niet vandaag dan is het morgen. Komen doet die televisie wel - en wie dan de beste vakman is, ligt een stuk voor bij collega's die er minder van afweten.

Een zeer aanbevelenswaardig boekje nu verscheen zojuist bij N.V. Uitgevers mij A. E. Kluwer te Deventer: *Dat is televisie* door G. Slot en P. Beishuizen. We kennen de heer Slot als een verantwoord auteur over t.v.-techniek, de naam Beishuizen is zeker niet minder bekend.

De heer Slot heeft het klaargespeeld een

duidelijk leesbaar boekje over deze materie te schrijven zonder één ingewikkelde formule - natuurlijk vraagt het toch enige inspanning om het geheel onder de knie te krijgen, maar zonder inspanning wordt er niets bereikt. In dit boekje echter is deze inspanning tot de kleinste mogelijke proporties teruggebracht. De heer Beishuizen gaf tenslotte een korte en populaire beschouwing over de esthetische kant van het vraagstuk, die zeker een der belangrijkste is.

Bij A. W. Sijthoff's Uitg. Mij N.V. te Leiden verscheen de 5e, geheel herziene, druk van het grote handboek *Practische Electriciteitsleer*, deel I: *Theorie van de Electriciteit* door A. L. van Dijke.

Met genoeg vragen wij de aandacht van onze lezers voor dit eerste deel van een waarachtig standaardwerk; juist wie dagelijks in de practijk werkzaam is heeft zulk een werk wel min of meer geregeld nodig als naslagbron. Metterdaad is dit boek vooral op de practijk ingesteld, al is natuurlijk een niet geringe dosis theorie onvermijdelijk. De schrijver heeft zeker zijn best gedaan, deze theorie te beperken tot wat voor het goed verstaan van de volgende delen noodzakelijk is. Jammer is alleen dat hij hier en daar met de Nederlandse taal ietwat op gespannen voet staat.

Een rijk aantal illustraties maken dit eerste deel tot een waardig begin van het gehele werk.

Wij hebben enkele maanden geen plaatsruimte gehad om te spreken over „kleine dingen des levens“, welke toch wel interessant kunnen zijn.

Zo het feit van de grote regelmaat waarmee de E.C. bode verschijnt, het aardige contactorgaan van Electro Centrum (Prinsengracht 357 te Amsterdam). Steeds bevat dit blad iets lezenswaardigs, terwijl de lijst van aangeboden artikelen vanzelfsprekend de belangstelling van alle vaklieden zal wekken. Alle hulde aan Electro Centrum voor dit gestadige werk!

In de serie *Electrotechniek* verscheen bij de uitgeverij H. Stam te Haarlem *Transformatoren* door Ir. L. Bouwman en R. Cazemier. Hoewel voor het middelbaar technisch onderwijs vooral bedoeld is het werk ook voor practijkmensen bruikbaar en nuttig.

Het Electro technisch Installatiebureau G. M. van Uffelen te Arnhem deelt mede dat zij er eindelijk in geslaagd is een behoorlijk pand te verwerven. Men is hierin wel geslaagd, maar het is niet mogelijk, werkplaatsinrichting en winkel op al te korte termijn gereed te krijgen. Desondanks zullen toch verkoop, reparatie- en installatiewerkzaamheden verricht worden in en vanuit het nieuwe pand Klarendalseweg 116a.

Kulk en Kramer Kantoormachines N.V., Papestraat 1a te 's Gravenhage, vraagt aandacht voor haar nieuwe duplicator Rex M-2. In uitvoerige folders worden de voordelen en werkwijze van deze duplicator aangetoond; een servicedienst staat ter beschikking der gebruikers, demonstraties worden vrijblijvend gegeven. Wie in zijn zaak nogal wat stencilwerk te maken heeft vrage eens folders betreffende dit apparaat aan.

HAZEMEYER

HENGELO

BESCHERMD SCHAKELMATERIAAL

Fabriek en Hoofdkantoor Hengelo
Tel: 2345 (5 lijnen)

Kantoor R'dam: Kipstraat 16, Tel. 30634 en 30724
Kantoor A'dam: Amstel 144, Tel: 35862

NEEM GEEN RISICO
GEBRUIK IN UW INSTALLATIE

BETROUWBARE

KEMA-KEUR

SCHAKELAARS

VOSSLOH=VEILIG

FRAAY en KORPER

LEVERT DIT UNIEKE MATERIAAL

SINGEL 422-424 - AMSTERDAM - TEL. 35805-38304

J.E. STORK
VENTILATOREN

de Beste

DEN HAAG

JUNOSTRAAT 35 • TELEFOON 772223

Geldersche Engroshandel

„Gelenha“ n.v.

In de Betouwstraat 29 - Nijmegen

Telefoon: K. 8800 / 20624 - 25761

Wij leveren direct uit voorraad:

R.D. draad 1½ qmm. rood en zwart

R.D. draad 2½ qmm. rood, groen, geel en grijs

S.R.L.L.-kabel in de maten 2 x 2½ qmm., 3 x 2½ qmm.,
4 x 2½ qmm., 3 x 4 qmm., 4 x 4 qmm., 3 x 6 qmm.,
4 x 6 qmm., naar keuze in rood of zwart

Gevlochten snoer; snoer in kous; plastic tweelingsnoer, enz.

Gummi-kabel vanaf 2 x 0,75 qmm. t/m 4 x 4 qmm.

Fabrikaten: „HACKETHAL“ en „EUPEN“

Prijzen op aanvraag

Eveneens kwantum-prijzen

Eveneens direct uit voorraad leverbaar:

Alle schakel-materiaal, R.A.-dozen, gietijzeren-dozen en alles wat voor elektrische installatie-werken benodigd is

Zo juist binnengekomen:

CORDES houten wasmachines, CORDES wit-metalen wasmachines met elektrische ACME wringers

Importeur van: STAHL wasmachines met centrifuges en strijkmangels voor huishoudelijk en industrieel gebruik

Wij kunnen nog een beperkt aantal ADEM koelkasten afleveren, model 1950, zonder weelde-belasting of fabrieksverhoging. Bruto-verkoopprijs f 385,—. Uw netto-inkoopsprijs f 292,—, af magazijn Nijmegen

Import - Export - Erkend Philips' Grossier

LAMPVOLT METERS

type M6

voor wissel- en gelijkstroom-metingen

type 59A

voor wisselstroom-metingen

uitgebreid meetgebied tot 150 V voor type 59A

tot 500 V voor type M6

geschikt voor alle frequenties tot 100 MHz

hoge ingangsimpedantie

grote nauwkeurigheid

gestabiliseerd voedingsapparaat

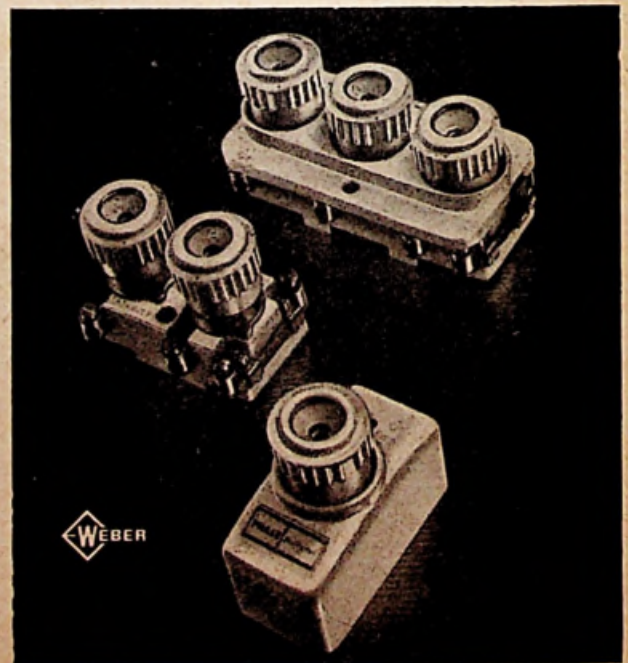
laag in prijs, direct leverbaar

KONINGINNEGRACHT 64

CGE DEN HAAG

Telefoon 112010

NEDERLANDSE WEBER MAATSCHAPPIJ N.V.

GOUDA, Gouwe 200-218, Tel. nr. 2946 (K 1820)

Cassablocs

Wij kunnen CASSABLOCKS leveren, echter niet bedrukt met firmanaam. De prijs bedraagt slechts fl. 8,75 per doos van 50 blocs, franco thuis. Bestelling per postwissel of per giro 136400 ten name van

Uitgevers Mij. DILIGENTIA, Kalverstraat 35, Amsterdam G.

Op de strook vermelden: Cassablocs.

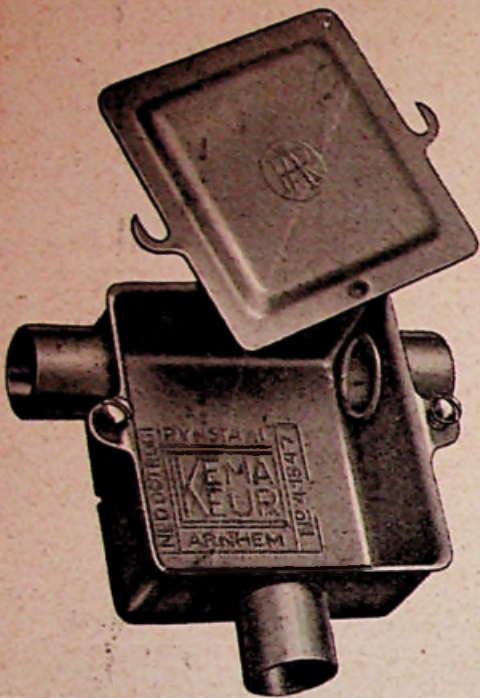
R. A.

STALEN PATENT LASDOZEN

Voor 1/8", 3/16" en 1" schuifbuis

N.V. „RIJNSTAAL”

ARNHEM

Einddozen in RONDE uitvoering en met ROND montage-deksel

Verkrijgbaar bij alle erkende grossiers op electro-technisch gebied

Publiciteit in

Electro
Radio
Mercur

is een goede investering die rente afwerpt

VLOERWRIJVERS met en zonder stofzuiginrichting

1. Zeer solide constructie
2. Gemakkelijk uitwisselbare borstels
3. Voor elk doel een geschikte machine
4. Grote bewerkingscapaciteit
5. Indien gewenst leverbaar met stofzuiginrichting
6. Vervaardigd door specialisten

THABUR

INDUSTRIEEL EN TECHNISCHE HANDELSMIJ. N.V.
ZUILINGSTRAAT 22-24 - TELEFOON 116130 - DEN HAAG
HEERENSTRAAT 35 - TELEFOON 20241 - UTRECHT

Nieuw telefoonnummer voor Den Haag nr. 184650*

KAMERANTENNE ISOLATOR

MULTIPIN

De „MULTIPIN” is volgens geheel nieuwe principes geconstrueerd. Hierdoor is het mogelijk twee draden gelijktijdig onwrikbaar vast te spannen zonder losse of beweegbare onderdelen. Tevens kan een geheel netwerk van draden, geheel geïsoleerd van elkaar, gespannen worden, het-

geen vooral belangrijk is voor het maken van netantennes binnenshuis. Voor dipool televisie- en F. M. kabels een ideale oplossing. De stalen pen loopt geheel door de isolator heen, waardoor stukslaan onmogelijk is. Men s'aat n.l. direct op de pen.

*

Radio- en Electro-Techn. Industrie „RETEK”

Jansbuitensingel 2 - Arnhem

Fa. Nijboer - Arnhem

Tel. 23180

Bij geen gehoor tel. nr. 20243

levert U uit voorraad Philips Schrikdraad-apparaten voor 220 volt lichtnetaansluiting.

Wolseley voor Batterijvoeding 4½ volt.

Nijbo batterij-beveiliging.

Met alle eerste klas toebehoren (ook draad)

Metalen
Huishoud-
wasmachine

„Een technisch wonder”
Verwarming met gas.

Vraag prijsfolder met aantrekkelijke korting.

FA. GEBR. KNIBBELER JRS.

Seelingsingel I Breda - Tel. 9200 (K 1600)

N.V. HANDEL-MIJ.

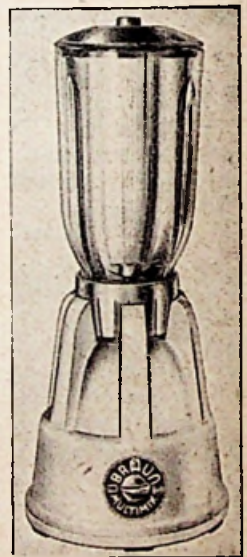
»ELECTRO-METAAL«

A. C. VAN RIJN - DEN HAAG
Piet Heinstraat 102 - Telefoon 33.43.66

- Verdeelkasten, schakelkasten enz.
- Kastenbatterijen.
- Vertegenw. E.M.F. Electro-motoren.
- Import Draad en Kabel.
- Vertegenw. van Wijk & Visser.
- Automatisch Schakelmateriaal.
- Electrisch Huishoudelijke App.
- Alles op het gebied der Electro-Technische Installatie-Materialen.

VRAAGT OFFERTE! KORTE LEVERTIJDEN!

BRAUN MULTIMIX-DE UNIVERSELE MENG- EN MAALMACHINE

Maalt, mixt, snijdt, roert tot purée, mengt, karnt, klopt, slaat en hakt.

In de huishouding, hotels, café's, bars, cafetaria's, ijssalons, hospitalen, sanatoria, rusthuizen, ziekenhuizen, laboratoria, apotheken enz. geeft de Multimix een enorm gemak, een ongekende tijdsbesparing en een vrijwel onbegrensd aantal toepassingsmogelijkheden. De BRAUN Multimix heeft diverse voordelen boven soortgelijke machines. Sterke motor van 300 Watt. Zeer snel en fijn malend. Gemakkelijk schoon te maken, daar in enkele tellen geheel uit elkaar te nemen. Minimaal-onderhoud door geëmailleerd motorhuis. **Prijs slechts f 155.-.** Vraag vandaag nog even circulaire nr. 414 bij uw grossier of rechtstreeks bij C.V. Hapé, Amsterdam-C, Nieuwe Herengracht 11, telefoon 48982.

MEDEDELINGEN VAN DE

**VAKGROEP
ELECTROTECHNISCH
AMBACHT**

Secretariaat: Mauritskade 45,
's-Gravenhage, tel. 110585

Economische Delicten en Arbeidsvoorwaarden

Om de gevaren van een behoorlijke geldboete en hechtenis te ontgaan is het noodzakelijk de regeling van lonen en andere arbeidsvoorwaarden na te leven.

De bevoegdheid om regelingen van lonen en andere arbeidsvoorwaarden van werknemers vast te stellen ontleent het College van Rijksbemiddelaars aan artikel 12 van het Buitengewoon Besluit Arbeidsverhoudingen 1945.

Door dit College vastgestelde loonregelingen hebben dezelfde kracht als krachtens de Wet op de algemeen verbindend en het onverbindend verklaren van bepalingen van collectieve arbeids-overeenkomsten verbindend verklaarde bepalingen.

Het Buitengewoon Besluit Arbeidsverhoudingen bepaalt in artikel 17, dat het de werkgever verboden is lonen of andere arbeidsvoorwaarden toe te kennen, welke daarvan afwijken, indien voor werknemers lonen en andere arbeidsvoorwaarden zijn vastgesteld o.m. bij een krachtens artikel 12 door het College van Rijksbemiddelaars bindend vastgestelde regeling.

Indien de werkgever zich in het verleden hieraan niet stoorde, dan beging hij een overtreding waarvoor hij volgens de strafbepalingen van het Buitengewoon Besluit Arbeidsverhoudingen 1945 gestraft kon worden met hechtenis van ten hoogste twee maanden of geldboete van ten hoogste f 1000.—

Bij herhaling binnen twee jaar nadat de laatste veroordeling onherroepelijk was geworden kon slechts de straf van hechtenis worden opgelegd. Bovendien kon de werkgever steeds een aantal bijkomende straffen oplopen.

Nu de Wet op de Economische Delicten in werking is getreden krijgt een en ander een nieuw aspect. Deze wet is namelijk ook van toepassing op de bepalingen van het Buitengewoon Besluit Arbeidsverhoudingen 1945.

Het niet naleven van bepalingen van een bindend vastgestelde regeling van lonen en andere arbeidsvoorwaarden wordt ingevolge de Wet op de Economische Delicten beschouwd als een economisch delict.

De maximum strafbepalingen in de Wet op de Economische Delicten zijn in het algemeen en ook ten aanzien van overtredingen van het Buitengewoon Besluit Arbeidsverhoudingen aanzienlijk hoger ge-

steld, dan die welke in de afzonderlijke besluiten en wetten, waarop zij van toepassing is verklaard, waren opgenomen.

Het betalen van te hoge of te lage lonen of het niet naleven van de andere arbeidsvoorwaarden van een door het College van Rijksbemiddelaars bindend vastgestelde regeling van lonen en andere arbeidsvoorwaarden, kan thans gestraft worden met hechtenis van ten hoogste zes maanden en 'n geldboete van ten hoogste f 10000,—.

Dit betekent niet alleen dat de maximum straf van hechtenis verdrievoudigd is, maar ook dat hiernaast en tegelijkertijd een geldboete kan worden opgelegd, welke tienmaal zo hoog is als vroeger. Bovendien is het aantal bijkomende straffen uitgebreid en meer ingrijpend.

Waartoe deze uiteenzetting?, zult u zich misschien afvragen. Voor het Electrotechnisch Bedrijf is door het College van Rijksbemiddelaars bij beschikking van 24 December 1947 een regeling van lonen en andere arbeidsvoorwaarden bindend vastgesteld.

Uit hetgeen wij in de aanvang van dit artikel in het algemeen stelde, volgt, dat het de werkgever in de electrotechnische branche verboden is andere uurlonen of andere arbeidsvoorwaarden toe te kennen dan in deze regeling, met de daarop gevolgde wijzigingen is vastgesteld. En tenslotte moet de conclusie worden getrokken, dat indien de werkgever zich niet aan deze regeling houdt, hij te allen tijde het gevaar loopt van een veroordeling tot een behoorlijke straf, hetzij boete hetzij hechtenis.

Wordt deze regeling juist toegepast dan kan bovenstaande wellicht bijdragen om zich hieraan steeds te blijven houden. Zijn in bepaalde bedrijven afwijkingen geslopen, dan kan kennisname van de inhoud van dit artikel aanleiding zijn deze afwijkingen geleidelijk aan af te schaffen.

M. J. v. Gils.

Hernieuwde verhoging van de loongrens

Bij de Tweede Kamer zijn ingediend een tweetal wetsontwerpen nl. tot verhoging van de loongrens der ziekwet en verhoging van de loongrens voor de verplicht verzekerden ingevolge het Ziekenfondsbesluit. Voorgesteld wordt de loongrens van f 4725,— te brengen tot f 4925,—. Een en ander houdt verband met de jongste loonsverhoging van 5 %. Voor arbeiders, die op 18 Maart jl. verzekerd waren, worden deze verhogingen geacht te zijn ingegaan, op 19 Maart jl., teneinde een hiaat in de ziekteverzekering te voorkomen.

Stijgende Productie-index

De productie van de Nederlandse Industrie is in Maart tot het hoogste niveau in dit jaar gestegen. Het door het Centraal Bureau voor de Statistiek berekende algemene indexcijfer van de industrie steeg in deze maand tot 152, tegen 139 in de voorgaande maand.
(1938 = 100).

Transformatoren

Voor ieder bedrijf en voor ieder doel

Metaal gelijkrichters
Magnetische schakelaars
Electrische graveer apparaten
met schrijfstift.

A.W.G. TRANSFORMATOREN

Tel. 408 - VALKENSWAARD

Hackethal- en Eupen-Kabel

Uit voorraad leverbaar:

SRLL-kabel

2 x 2½ qmm	Bruto per 100 meter f	280.80
3 x 2½ "	" " " "	325.35
4 x 2½ "	" " " "	375.30
3 x 4 "	" " " "	399.60
3 x 6 "	" " " "	500.85
4 x 6 "	" " " "	594.—
3 x 10 "	" " " "	749.25
4 x 10 "	" " " "	869.40
3 x 16 "	" " " "	935.55
4 x 16 "	" " " "	1108.35
3 x 25 "	" " " "	1097.70
3 x 35 "	" " " "	1345.—

aarddraad gelijk aan ader, rood gemenied, Kema-goedgekeurd, fabrikaten *Hackethal* en *Eupen*.

GRLK-rubbergrondkabel:

2 x 2½ qmm, zonder aarde	Br. p. 100 m. f	318.60
2 x 2½ " met aarde	" " " "	342.90
3 x 2½ "	" " " "	383.60
4 x 2½ "	" " " "	444.15
4 x 4 "	" " " "	546.75
4 x 6 "	" " " "	691.20
4 x 10 "	" " " "	1036.40
4 x 16 "	" " " "	1382.40

aarddraad gelijk aan ader, Kema-goedgekeurd, fabrikaat *Eupen*.

GPLK-papiergrondkabel. Fabrikaat NKF.

3 x 35 qmm	} prijs op aanvraag.
4 x 35 "	
3 x 95 "	

Rubberkabel:

2 x 0.75 qmm	Bruto per 100 meter f	47.—
3 x 1 "	" " " "	71.—
3 x 1½ "	" " " "	124.50
3 x 2½ "	" " " "	178.75
4 x 4 "	" " " "	243.75
4 x 6 "	" " " "	378.75
4 x 10 "	" " " "	548.75
3 x 35 "	" " " "	1662.50

Fabrikaat *Hackethal*.

Rubbertweelingsnoer: 2 x 0.6 qmm. Bruto per 100 meter f 25.—.
Fabrikaat *Reinshagen*.

Op alle genoemde brutoprijzen komt een nettokopertoeslag van f 2.10 per qmm per 100 meter.
Prijzen zijn vrijblijvend. - Korting op aanvraag.

Fa. Gebr. Van der Veen

Electrotechnische Groothandel - Opper. 1919
Importrice „HACKETHAL" en „EUPEN"
Grote Kerkstraat 71 - LEEUWARDEN
Telefoon 5689 en 8485.

GRONDKABEL

G.P.L.K.

(fabrikaat Reinshagen)

2 x 2½ - 3 x 2½ - 4 x 2½ -
4 x 4 qmm.

NU nog uit voorraad leverbaar t.t.v.v.

Wacht niet tot het te laat is!

ELECTROCENTRUM

Amsterdam - Arnhem - Eindhoven
Leeuwarden - Roosendaal - Rotterdam - Zwolle.

JAC. van der VEEN

Calandplein 3, Den Haag

Tel. 180826 *

VERHUUR van alle
electrische materialen

ILLUMINATIE **TONEEL**
LICHTFONTEINEN

- Hefboomsch. 3-4 plg. 60-100-200 A. (typ. 15)
- Buiszek. kasten 60-100-200 Amp. (typ. 25)
- Kabelinvoeren en huisaansluitkastjes
- Zekeringkasten 3 tot 30 coups
- Railkasten en omkeerschakelaars } div. types
- Kastenbatterijen
- Grondkabelmoffen

Minkes

Hoefkade 667-671, DEN HAAG, Tel. 391563

UW ADRES VOOR:

Stofzuiger-onderdelen

Wij leveren:

Stofzuigers, Slangen,
Waaiers, Zuigmonden,
Kogellagers, Houten Borstels,
Monturen, Koelborstels,
Koelborsteldoppen,
Klemborstels enz. enz.

*

Stofzuigergroothandel J. BLEYÉ

Bremhorstlaan 8, Wassenaar, Tel. 9866 (K 1751)

DE BEKENDE

ALASKA VOLKSKOELKASTEN

zijn nu nog uit voorraad leverbaar.

Brutoprijs thans... **f 465,-**

Inhoud 50 Liter.

Zéndt spoedig Uw orders aan:

Electrotechnische Groothandel

P. Holtring - Haarlem

Korte Spaarne 23-25.

„Home-Utility”

gereedschapskist

bevattende:

- 1 ½" electriche boormachine,
- 13 spiraalboren,
- 1 horizontale boorstandaard,
- 1 4" staaldraadborstel,
- 1 3" slijpschijf,
- 1 3" polijstschijf,
- 1 tube polijstpasta,
- 1 as voor bevestiging van borstels enz.

Levering uitsluitend via de handel

N.V.

E.M. ELECTROSTOOM

ROTTERDAM, Postbus 301, Telefoon 82720

AMSTERDAM, N. Z. Voorburgwal 28-30

Telefoon 32378 en 35378

„Transforma”

voor:

Transformatoren
en Metaalgelykrichters

Amsterdam-Z.

Telefoon 96610-96511

„VONKA” AMSTERDAM-C.

Rapenburg 97
Telefoon 45352-51136

VERHUUR van materialen, lichtfonteinen,
schijnwerpers, motoren enz.

voor

ILLUMINATIE - TONEEL
VERLICHTING - KRACHT

Gemiddeld 100 inbraken per week

worden er in ons land gepleegd.

Zou het zo ondenkbaar zijn wanneer U de volgende keer het slachtoffer was?

Straks gaat U met vakantie en staat Uw woning wellicht leeg. Bescherm U zelf zo goed mogelijk! Berg Uw kostbaarheden en waardepapieren tegen betaling van een luttel huurbedrag veilig op in een safe-loket in onze kluisinrichting en stort Uw geld in rekening-courant bij de

Nederlandsche Middenstandsbank n.v.

96 Vestigingen in Nederland

Isolatiematerialen

voor de Electrotechniek:

UIT
VOORRAAD
LEVERBAAR

MICA,
MICANIET,
PERTINAX,
HARDLINNEN

B. E. M. Wientjes

Technische
Agenturen
en Groothandel

Binnenkant 26 - Amsterdam-0. - Tel. 47990

W. SCHUURMAN N.V.

Telefoon 2044 (2 lijnen) - ALKMAAR

Uit voorraad leverbaar:

„PHILIPS” schrikdraadapparaten voor
220 V. aansluiting.

„AFO” schrikdraadapparaten voor bat-
terij-voeding,
met TOEBEHOREN.

*(Vervolg mededelingen V.E.A.)***Vestigingswet en Outillage-eisen**

Reeds eerder waren wij in de gelegenheid de aandacht te vragen voor het Voorontwerp Vestigingswet 1951. Dit ontwerp betekent o.i. een belangrijke verbetering van de Vestigingswet 1937, al zijn wij niet op alle punten voldaan. Eén van deze punten betreft de zgn. outillage-eisen.

De nu bestaande vestigingswet opent de mogelijkheid eisen te stellen t.a.v. de vakbekwaamheid, de handelskennis en de credietwaardigheid. Niet echter t.a.v. de inrichting van de werkplaats. Voor het electrotechnisch installatiebedrijf is dit echter een punt van belang, omdat de erkenningsregeling deze eisen wél stelt. Hoewel men ernaar gestreefd heeft de erkenningsregeling zoveel mogelijk met de vestigingseisen in overeenstemming te brengen, is dit t.a.v. de outillage-eisen niet mogelijk geweest, omdat de vestigingswet deze niet kent. Hierdoor is het mogelijk dat iemand wél een vestigingsvergunning heeft, doch niet voor een erkenning in aanmerking kan komen, omdat zijn werkplaats niet aan de in de erkenningsregeling gestelde eisen voldoet.

Ook de nieuwe vestigingswet kent deze eisen niet. Dit is voor ons aanleiding geweest, ons te wenden tot het Ministerie van Economische Zaken, en wel tezamen met andere groepen die in een soortgelijke positie verkeren (nl. de loodgietersorganisaties, de Bovag, en de Carrosserien Wagenbouwers) met het verzoek het alsnog mogelijk te maken, dat in bepaalde vestigingsbesluiten het opnemen van outillage-eisen worden opgenomen.

Bezwaren tegen het belastingbeleid

In de vergadering van de Kamer van Koophandel te Rotterdam zijn de bezwaren opgesomd tegen de belastingplannen van de Regering. In feite komen deze neer op een herleving van de ondernemingsbelasting, die verleden jaar pas is afgeschaft. Nu zal er een vrij grote mate van willekeur kunnen worden toegepast. Er is geen enkel motief, dat een ondernemer die f 10 000,— verdient, honderd gulden meer moet betalen dan degene, die in loondienst hetzelfde bedrag int. Dit is een rem op de ondernemingen. Het zal funest gaan werken wanneer de bedragen aan de hoge kant zijn. De Ondernemingsbelasting kan nog als bedrijfslast in het volgende jaar worden geboekt, maar deze belasting betekent een volkomen verzwaring.

Sociaal Economische Raad en Stichting van de Arbeid

Bij verordeningen van de Sociaal-Economische Raad van 20 April 1951, opgenomen in het Mededelingenblad Bedrijfsorganisatie nr. 4, zijn enige bevoegdheden van de Raad overgedragen aan de uit zijn midden gevormde Organisatie-Commissie en Sociale Commissie. Daarbij zijn tevens de voorlopige richtlijnen bekend gemaakt voor de verdeling van de werkzaamheden tussen de Sociaal-Economische Raad en de Stichting van de Arbeid, zoals deze in overleg met de Regering door deze beide lichamen zijn vastgesteld.

Bij de Stichting van de Arbeid zullen als voorheen behandeld blijven de bijzondere vraagstukken van het loonbeleid (overleg over het afsluiten van C.A.O.'s, bemiddeling in incidentele moeilijkheden bij de uitvoering van loonvoorschriften enz.). Naar

de Sociale Commissie van de Sociaal-Economische Raad zullen worden geleid de algemene vraagstukken van het loonbeleid.

Het onderwerp vakopleiding en het contact tussen bedrijfsleven en departementale organen betreffende werkgelegenheidspolitiek blijven nog bij de Stichting berusten.

Bedrijfscommissies voor de ondernemingsraden

De Sociaal-Economische Raad heeft in het Mededelingenblad Bedrijfsorganisatie nr. 4 een ontwerp Verordening op de bedrijfscommissies voor de ondernemingsraden bekendgemaakt, in welke verordening nadere regelen worden voorgesteld betreffende de samenstelling en de werkwijze van deze commissies.

Verhoging van de kinderbijslag

Bij de wet van 5 April 1951 tot wijziging van de Kinderbijslagwet is de kinderbijslag voor het eerste kind vastgesteld op f 0,44 per dag, voor het tweede en derde kind op f 0,49 per kind en per dag en te rekenen van het vierde kind op f 0,60 per kind en per dag.

Er van uitgaande, dat dit wetsontwerp tot wet zal worden verheven, wordt thans voorgesteld de kinderbijslag voor het eerste kind op f 0,46 per dag, voor het tweede kind f 0,51 per dag, voor het derde kind op f 0,54 per dag en voor het vierde kind op volgende kinderen op f 0,69 per kind — per dag te brengen.

De kosten, welke uit de voorgestelde verhoging van de kinderbijslag zullen voortvloeien, worden geraamd op ca. 15 miljoen. Deze kosten kunnen worden bestreden uit de opbrengst van het bijdrage-gedeelte van de premie ingevolge de kinderbijslagwet zonder dat verhoging van de premie hiervoor nodig is.

*(Einde mededelingen)***Opvoering productiviteit**

Het C.O.P. Bulletin, het mededelingenblad van de Contactgroep Opvoering Productiviteit, heeft een rubriek, waarin regelmatig de aandacht wordt gevestigd op methoden of werkwijzen, die de algemene strekking hebben de productiviteit te verhogen, onder verwijzing naar de instellingen of bureaux die zich met advies of uitvoering van opdrachten terzake belasten.

Het hoofd van deze rubriek luidt: „Is hierbij iets van Uw gading?”

In nummer 7 van deze mededelingen wordt de aandacht gevestigd op de Rijksnijverheidsdienst. Voor onze ambachtsbedrijven kunnen deze van zeer grote betekenis zijn, waarop wij over enige tijd uitvoeriger terug hopen te komen. Voorlopig vermelden wij vast dat het adres van de Rijksnijverheidsdienst luidt J. P. Coenstraat 26 te 's Gravenhage; directeur is Ir. C. J. Meyers.

Open plaatsen**Vertegenwoordiger**

Vooraanstaande landelijke electro-technische Groothandel zoekt voor de bewerking van de

PROVINCIE GRONINGEN

een

prima vertegenwoordiger,
met vakkennis en ervaring.

Brieven met uitvoerige gegevens,
die vertrouwelijk worden behandeld,
onder nr. 1499.

? Vraag en Aanbod !**Zaakovername**

Heer zag zich gaarne geplaatst in electrotechnische groothandel of bedrijf, liefst waar opvolger ontbreekt, om na een jaar of eerder eventueel de zaak over te kunnen nemen. Kapitaal aanwezig. Moet goed renderen en op prima stand zijn. Brieven nr. 1498.

Te koop gevraagd

ca. 700 m prikkabel met fittingen
gemonteerd voor

feestverlichting,

eventueel met lampen 220 volt.

Brieven onder nr. 1500.

Wegens bedrijfsreorganisatie te koop:

mijn gehele voorraad nieuw,
courant electro-installatiemateriaal
enz., buis, draad, kabel, schakel-
materiaal, hulpstukken enz. Nadere
inlichtingen onder nr. 1501.

RELIEFLETTERS

in zink, koper, ijzer en staal, alsmede

**Constructiewerk voor
Neon-Installaties en Lichtbakken**

Verlichtings-armaturen, Louvres, enz.

HARINGVLIET 68 **ROTTERDAM** TEL. 21676

**WIKKELDRAAD
uit voorraad!**

E Z, H F. Litze,
met 20% korting

E K, E en Povin
10% korting,
bij kwantum 30% korting

OLIEKOUS 2 mm. F. 5.95 p. 100 m.

RADIO OHM, Dordrecht

MODERN SCHAKELMATERIAAL

kasten en batterijen tot 2000 amp.

ELEK

gaarne geven wij alle gewenste inlichtingen over dit uiterst moderne schakelmateriaal, dat reeds bij tientallen energiebedrijven met enthousiasme ontvangen werd.

S. PACHTER & Co. - electro-technische groothandel
NIEUWE KEIZERSGRACHT 28 - AMSTERDAM - TEL. 56942

k.W.h.meters,

normale en alle bijzondere uitvoeringen.
Registrerende en aanwijzende Volt-Ampère-Watt-Cos ϕ - en freq. meters.
Draaiveld-richting-aanwijzers.

Gecombineerde Volt- en Ampèremeters in draagbare uitvoering.

Krukinductoren.

Aardingsweerstandsmeters.

Meterfabriek - Dordrecht

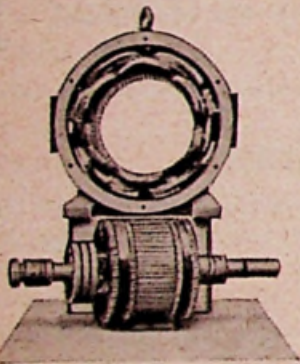

Wij leveren U alles op het gebied van **VERLICHTING**

zoals: Wandlichten, Tafellampjes, Bedleeslampen enz.
Keuze uit minstens 12 modellen Leeslampen. Verder Rocktafels, Handwerkbakjes, Theebladen enz.

Vraagt prijzen en monsters.

Het adres voor grossiers en kleinhandel.
DRACHTEN (Friesland). Telefoon 2295

**Electro-Technische
Herstelplaats
SJERP &
JONGENEEL**

**DEN HAAG
Prinsegr. 184
Tel. 335280**

N.V. ING. BUREAU FROWIJN & Co
DEN HAAG APELDOORN

„Als een harmonica“

zegt men soms van ladders.
Bestel dan dat betrouwbare materiaal van

C.deKrijger

Buyskade 46, **AMSTERDAM-W.**, Tel. 84010

ALWA

Electrisch verwarmde Sigarendroogkasten voor Huishoudelijk gebruik. In verschillende uitvoeringen reeds vanaf f 26.00.

SCHIMMEL

BUSSUM

OOSTERPAD 46

Fabriek van Speciale Verlichtingsapparaten **AMSTERDAM C.** Keizersgr. 692, Tel.: K2900-31466

Toneel-, Openluchttheater-, Wagenspel-, Expositie-, Foto-atelier-, Etalage-, Terrain- en Gevelverlichting.

Weerstanden en kleurfilter materiaal.

VERKOOP. VRAAGT CATALOGUS! VERHUUR

ELECTROMOTOREN

**Inkoop - Verkoop - Verhuur
Ruil**

alleen de betere soorten:
**Reparatie, Wikkelen, Revisie,
Ombouw,**

alleen kwaliteitswerk.

Voor Twente en Gelderse Achterhoek reeds lang een bekend en vertrouwd adres.

MOTORENBEDRIJF „JULO“

Waldeckstraat 22, **ENSCHEDA, Tel. 4075**

NIEAF

UTRECHT

Thans kunnen wij vele onzer electrische meetinstrumenten weer op korte termijn of uit voorraad leveren.

GISO-LAMPEN

MEDEDELINGEN

VAN DE VAKGROEP
DETAILHANDEL IN ELECTRISCHE
VERBRUIKSTOESTELLEN EN
VERLICHTINGSARTIKELEN

Secretariaat:
Keizersgracht 606,
Amsterdam-C., Tel. 40027

**SCHIJN EN
WERKELIJKHEID**

De laatste tijd hebben wij over verschillende punten verhandelingen gelezen in dag- en weekbladen, waaruit wij het streven van de regering hebben kunnen opmerken om uit de impasse te geraken, waarin ons land gekomen is.

Wij hebben gelezen over industrialisatie, betalingsbalans en tekorten daarop, Europese Betalings Unie, loonronden, die gedeeltelijk mogen worden doorberekend, enz. enz.

Het streven op zichzelf is mooi, doch er moet een reële kans bestaan, dat dit streven eens werkelijkheid kan worden, doch alvorens het zover is, zijn er nog zeer vele moeilijkheden te overwinnen.

Met de betalingsbalans ging het de goede kant uit, totdat het conflict in Korea op rechtstreekse wijze roet in het eten kwam gooien. Sindsdien is het -mede door andere bijkomstige factoren- minder gunstig verlopen en het tekort is dan ook zeer belangrijk geworden en vereist bijzondere maatregelen. Het is op het moment zo, dat de Staat dringend geld nodig heeft om verschillende uitgaven te kunnen bestrijden, waarnaast het bedrijfsleven eveneens een zeer belangrijke gegadigde is. Er kan niet geheel meer aan de vraag van beide worden voldaan, zodat het één boven het andere moet prevaleren. Van de zijde van de regering wordt nog wel eens de opmerking gemaakt, dat de banken te grote importbehoeften scheppen, waarbij de banken hier vanzelfsprekend gezien moeten worden als de credietverzorgers van het bedrijfsleven. Daartegenover hoort men van de zijde van de banken, dat de regering op te grote voet leeft, waardoor een normale en tevens gezonde behoeftebevrediging van het bedrijfsleven in het gedrang komt.

Op te hoog peil

Bovendien is er een loonpolitiek gevoerd, waardoor de verbruiksbehoeften in de volkshuishouding op een te hoog peil gehouden worden ten aanzien van de verarming, waarin ons land verkeert. U zult bemerken, dat hier twee partijen tegenover elkaar staan, die elkaar de voorrang betwisten en wij moeten op het moment wel aannemen, dat de regering zal voorgaan, ten nadele van het bedrijfsleven. Dit is niet de eerste keer en het zal ook wel niet de laatste maal zijn, dat men tegenover de Staat het loodje legt. Vanzelfsprekend kunnen er factoren zijn, die dit noodzakelijk maken en het is niet aan ons om thans te beoordelen wie hier gelijk heeft. De praktijk zal dit moeten uitwijzen, doch helaas is het zo, dat het dan te laat kan blijken te zijn en belangrijke schade kan zijn toegebracht.

Een tekort aan geld kan eveneens zijn invloed doen gelden op de industrialisatie en ook hier zien we vol verwachting uit naar de dingen, die komen gaan. Dit immers houdt ten nauwste verband met de werkgelegenheid en de export, beide zeer belangrijke punten, die de volle aandacht verdienen.

De export -vooral naar landen met harde valuta- moet ons aan de broodnodige deviezen helpen, terwijl de werkgelegenheid eveneens van eminent belang is, ook voor ons, die het wel en wee van allen die als hoofd- of handarbeider hun brood verdienen zeer ter harte gaat, omdat deze categorie een groot deel van onze afnemers uitmaakt. Wanneer het deze groep slecht gaat, zullen wij er geen

vruchten van kunnen plukken, hetgeen zijn terugslag zal hebben op onze omzetten.

Niet onbelangrijk is het hier tevens een ogenblik stil te staan bij onze eigen positie.

Wij hebben weer zoiets als een Prijzenbeschikking Handelsmarges en een verbod tot afleveren van artikelen, die gefabriceerd zijn van koper of van een legering, die tenminste 40 % koper bevat -uitlooptijd tot 28 October a.s.- terwijl dergelijke maatregelen ook in andere sectoren genomen zijn.

Over deze beschikking inzake de handelsmarges heeft u reeds het een en ander in de dagbladen kunnen lezen, omdat verscheidene collega's in andere artikelen de uitwerking al aan den lijve hebben ondervonden. Neemt u bijv. de schoenhandel, waar de marge drastisch is verlaagd en waar de terugslag reeds sterk merkbaar is in de Industrie. Volgens het laatste persbericht, deelt de regering mede, dat de onderhandeling worden voortgezet, doch inmiddels zijn er al weer slachtoffers gemaakt en men vraagt zich toch wel eens af, waarom er niet eerst voldoende overleg wordt gepleegd en dan die maatregelen worden genomen, waarbij met de gerechtvaardigde verlangens van alle partijen rekening wordt gehouden.

Particulier initiatief

Wat particulier initiatief vermag, kunnen wij weer eens vernemen ter gelegenheid van het 60-jarig bestaan van de Philips fabrieken te Eindhoven.

Bij de viering van dit jubileum heeft Z.E. de Minister van Economische Zaken, Prof. v.d. Brink, een rede gehouden, waarin hij in vogelvlucht de gehele gang van zaken memoreerde. Allereerst het kleine begin en de moeilijkheden die er moesten worden overwonnen, er was zelfs een punt, waarop men zich beraden moest of het bedrijf gestaakt dan wel voortgezet moest worden. Alleen een kleinigheid voorkwam de verkoop van het fabriekje en slechts de woorden van de heer Philips Sr.: „Wij gaan door,” gaven hier de doorslag. De heer Anton Philips kwam zijn broer tijdelijk te hulp door de leiding van het commerciële gedeelte op zich te nemen en de energie van deze organisator die de naam van de producten tot ver over de landsgrenzen bekend maakte, verschaft de leider van het bedrijf ongekende expansiemogelijkheden.

Men zegt wel eens, dat er niets bestendiger is dan tijdelijk en dit bleek ook hier weer het geval te zijn. U weet allen, dat de heer A. Philips thans reeds 56 jaar zijn volle activiteit aan de firma wijdt en dit ongetwijfeld zal blijven doen zolang hij hiertoe in staat is. Diepgaande wijzigingen op technisch gebied deden zich voor. De kooldraadlampen werden vervangen door de metaaldradlampen enz. doch het bleef niet bij dit artikel, integendeel het Philipsconcern maakt thans tal van artikelen, die eveneens een evolutie in techniek hebben meegemaakt, terwijl aan laboratorium-onderzoek de volle aandacht wordt besteed, niet alleen om de veroverde positie te handhaven, doch eveneens om volkomen op de hoogte te blijven van alle mogelijkheden, die de techniek nog bieden kan.

Wanneer we dan terugkeren naar ons zelf, komen we automatisch weer terecht op de bufferpositie, die wij innemen, en welke bufferpositie steeds zwakker wordt, naarmate de posities, waartussen wij gesteld zijn, sterker worden. Zitten wij enerzijds met het grootkapitaal, anderzijds hebben wij de arbeidende klasse, hecht georganiseerd, die -zo niet alles- dan toch zeker zeer veel bij de regering in de melk te brokkelen heeft. Meer dan ooit zal de zelfstandige middenstander -wil hij zijn hoofd boven water houden- van deze krachten overtuigd moeten zijn en met alle middelen moeten proberen een minstens gelijkwaardige positie in te nemen, omdat de gevolgen anders niet te overzien zijn. In dit verband is ook de activiteit van het grootwinkelbedrijf, alsmede de coöperaties van zeer groot belang en een vergelijking van de omzetten in deze bedrijven, valt

meerdere malen ten nadele van de zelfstandige ondernemer uit.

Bundeling van krachten

Ook onze krachten zullen snel en stevig gebundeld moeten worden, omdat het anders wel eens te laat zou kunnen zijn en onherstelbare schade zou kunnen blijken te zijn aangebracht. Doen wij niets dan komen wij zeker al te zeer in de verdrukking, niet alleen ten nadele van onszelf, doch van de gehele middenstand en u allen weet toch, dat een welvarende middenstand de ruggegraat is van een gezond staatsbestel.

Hiernaast is ook het verloop van de omzetten in deze periode van groot belang. Niet alleen in onze branche, doch over het algemeen is de stemming in mineur, hetgeen wij tevens bij groothandel beluisteren. Met de vacantiemaanden in het vooruitzicht, laat het zich aanzien, dat een stabiel herstel nog wel enige maanden op zich zal laten wachten, waarna de praktijk zal moeten uitwijzen in hoeverre de verbruiksbeperking zich zal laten gelden.

Wij hebben thans de gelegenheid ons vrijwillig te organiseren op die manier zoals wij het zelf gaarne wensen. Van regeringszijde is er meerdere malen de nadruk op gelegd, dat het particuliere initiatief zich thans geheel kan uitleven. De kans is u geboden, u heeft haar slechts te grijpen. U kent de verschillende uitspraken, die in verband met de komende P.B.O. zijn gedaan. In volle vrijheid kunt u thans zelf opbouwen, wat volgens u nuttig en noodzakelijk is. Dit legt een zware verantwoordelijkheid op ieder van ons om thans datgene te doen wat absoluut noodzakelijk is en het is slechts te hopen, dat dit gebaar niet wordt misverstaan.

De tijd schrijdt voort met razende snelheid en veel eerder dan wij over het algemeen vermoeden staan we daar, waar we gereed moeten zijn en laten we ons er voor hoeden om niet klaar te zijn, want dat kan in vele gevallen noodlottig zijn. We dienen niet uit het oog te verliezen, dat we in een snelle tijd leven, waarin schijn en werkelijkheid dikwijls niet nauwkeurig van elkaar te scheiden is. We kunnen ons nu vergenoegd gaan spiegelen aan een zekere schijn, maar dan moeten we daarbij niet vergeten, dat de werkelijkheid een harde werkelijkheid zal zijn en dat de weg terug altijd zeer moeilijk is, waaraan men niet gauw kan wennen en waarvan fatale gevolgen meestal het resultaat zijn. Laten we daarom besluiten niets aan het lot over te laten, doch tijdig de hoofden bij elkaar te steken en door onderling overleg en samenwerking te komen tot resultaten, die een zegen zijn voor de gehele electrotechnische branche.

**ELECTRO
RADIO MERCUUR**

VEERTIENDAAGS VAKTECHNISCH TIJDSCHRIFT

met de mededelingen van:

Vakgroep Electrotechnisch Ambacht
Mauritskade 45, 's Gravenhage - Tel. 01700-110585

Vakgroep Detailhandel in Electrische Verbruikstoestellen
en Verlichtingsartikelen
Keizersgracht 606, Amsterdam-C. Tel. 02900-40027

Vakgroep Detailhandel in Radio-artikelen
Keizersgracht 606, Amsterdam-C. Tel. 02900-40027

Nederlandse Vereniging van Neon Installateurs
Mauritskade 45, 's Gravenhage Tel. 01700-110585

Nederlandse Vereniging van Nettenbouwers
Mauritskade 45, 's Gravenhage - Tel. 01700-110585

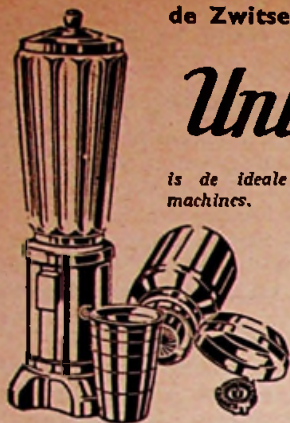
Nederlandse Electrotechnische Winkeliers Organisatie
Keizersgracht 606, Amsterdam-C. - Tel. 02900-40027

Stichting Centraal Instituut voor de Stofzuigerhandel
Keizersgracht 643, Amsterdam-C., Tel. 02900-34002

de Zwitserse

Universal-Cyklon

is de ideale combinatie van twee voortreffelijke keukenmachines.

● als **SNELMENGMACHINE** worden alle soorten levensmiddelen, met behoud van het vitaminegehalte en de voedingswaarde, in een glazen mengbeker met roestvrije stalen messen in een minimum van tijd gesneden, geroerd, geklopt, gemalen, gehakt, gekneet, geklutst enz.

● als **KOFFIEMOLEN** maakt de machine de koffie op snelle wijze tot de gewenste fijnheid zonder verlies van de aroma.

● complete combinatie, incl. receptenboek van 95 blz. voor het bereiden van dranken, sauzen, soepen, salades, groenten, pudding, gebak enz. **fl. 195.- R.**

HEYBROEK - ZÉLANDER N.V.

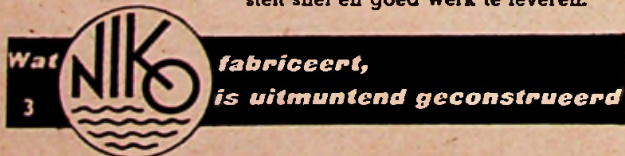
AMSTERDAM - ROTTERDAM 's-GRAVENHAGE - AMERSFOORT - BREDA
DEVENTER - GRONINGEN - HAARLEM - HILVERSUM - NIJMEGEN - UTRECHT

NIKO

Opbouw materiaal

dat door zijn logisch doordachte constructie de monteur en installateur tegemoet komt bij de montage. NIKO-materiaal is de keuze van de vakman die er prijs op stelt snel en goed werk te leveren.

De Niko-fabrieken hebben in het Bouwcentrum te Rotterdam in stand 285 een uitgebreide collectie schakel- en verlichtingsmateriaal geëxposeerd. Uw bezoek zal ten eerste op prijs worden gesteld.

NIKO Schakelmateriaal

voor Inbouw en opbouw. In bruin en wit Isoliet, grote voorraad!

N.V. **HARTELUST'S** IJzerhandel

afd. **ELECTRO TECHNISCHE GROOTHANDEL**
LEEWARDEN — GRONINGEN

Voor **BUSCH-JAEGER**
SCHAKELAARS EN STOPCONTACTEN

naar **N.V. v.h. CLAESSEN & Co.**

AMSTERDAM - SINGEL 162-164

en haar Filialen:

Almelo: 1e Slijtstraat 37; Apeldoorn: 1e Wormenseweg 97;
Doetinchem: Hamburgerstraat 58; Groningen: Meeuwerderweg
11-1; Rotterdam: Oostzeedijk 302 B.

OCTROOI -
AANGEVRAAGD
No. 150876

LET OP HET
GOUD ETIKET

*Wat zegt Uw Monteur?
Geef mij maar... Primeur!*

VRAAGT UW GROSSIER !

DUSPA en DUSPOL

de voor iedere vakman onmisbare Universele

SPANNING-

en

POOLZOEKERS

110-750 V. gelijk- en wisselstroom

Imp. Stam & Lahmann

Lepelstraat 73 - Amsterdam - Telefoon 54637

Na kantoor tijd 53859

Met papier
geïsoleerde
kabels voor
zwak- en
sterkstroom.

N.V. NEDERLANDSCHE KABELFABRIEK, DELFT